

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ

Ληξιπροθέσμων Υποχρεώσεων Δήμου Παλλήνης

Μάρτιος 2018

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σύνοψη	5
1. Εισαγωγή	8
2. Αντικείμενο Ελέγχου	11
2.1 Περιγραφή του Φορέα	11
2.2 Οικονομικά στοιχεία	11
2.3 Δομή διακυβέρνησης	111
2.4 Ευθύνη της διοίκησης	122
2.5 Ευθύνη του Ελεγκτή	13
3. Διαπιστώσεις-ευρήματα	133
3.1. Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις	14
3.1.1 Χρονολογική ωρίμανση	14
3.1.2 Κατηγορίες πιστωτών	15
3.1.3 Τόκοι - χρηματικές ποινές	156
3.1.4 Στάδιο (status) Πληρωμής	166
3.1.5 Μη καταγεγραμμένες υποχρεώσεις	177
3.1.6 Λοιπά	188
3.2 Πρόγραμμα εκκαθάρισης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων	188
3.3 Αξιοπιστία δεδομένων και συστημάτων αναφοράς	188
3.3.1 Συστήματα καταγραφής υποχρεώσεων	188
3.3.2 Συμφωνία συστημάτων αναφοράς	19
3.4 Αιτίες δημιουργίας νέων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων	19
3.5 Συστημικοί λόγοι συσσώρευσης ληξιπρόθεσμων	200
4. Συμπεράσματα	211
5. Συστάσεις	222
5.1 Συστάσεις προς Δήμο Παλλήνης: Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις	222
5.2 Συστάσεις προς Δήμο Παλλήνης: Πηγές δημιουργίας νέων ληξιπρόθεσμων οφειλών	233
5.3 Συστάσεις προς το Υπουργείο Εσωτερικών	233
5.4 Συστάσεις προς το Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής	24
6 Απαντήσεις του ελεγχόμενου φορέα και τελική θέση Ομάδας Ελέγχου	244
7 Παραρτήματα	25
7.1. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ : ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ	255
7.2. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ : ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ ΕΚΘΕΣΗΣ ΕΛΕΓΧΟΥ	29
36	
7.4. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ : Πίνακας Επιβεβαιωτικών Επιστολών	380

7.5. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ : ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΠΟΠΛΗΡΩΜΗΣ ΛΗΞΙΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	380
7.6. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ : ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΡΟΗΣ ΜΗΤΡΩΟΥ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ	44
7.7. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ : ΕΝΤΟΛΕΣ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥ ΟΜΑΔΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ	45
7.8. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ : ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΟΜΑΔΑΣ ΕΛΕΓΧΟΥ	53
7.9. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ : ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΛΕΓΧΟΥ	56

Συντομογραφίες

ΕΜΣ	Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας
ΙΑΣ	Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα
ΙΝΤ.Ο.Σ.Α.Ι.	Διεθνής Οργανισμός Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων
ΔΕΠΑ	Δημόσια Επιχείρηση Αερίου Α.Ε.
ΕΕΤΑΑ	Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης & Αυτοδιοίκησης Α.Ε.
Ε.Σ.	Ελεγκτικό Συνέδριο
ΚΑΠ	Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι
ΚΥΑ	Κοινή Υπουργική Απόφαση
Μ.Δ.	Μητρώο δεσμεύσεων
ν.	Νόμος
ΟΤΑ	Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης
ΤΠΔ	Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων
ΥΠΕΣ	Υπουργείο Εσωτερικών
ΦΕΚ	Φύλλο Εφημερίδας της Κυβέρνησης

Σύνοψη

Η παρούσα έκθεση αποτυπώνει τα αποτελέσματα του ελέγχου που διενεργήθηκε από το Ελεγκτικό Συνέδριο (Ε.Σ.) στις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του Δήμου Παλλήνης προς τρίτους της περιόδου από 31.12.2016 έως 30.9.2017.

Ο έλεγχος εντάσσεται στο πλαίσιο του οριζόντιου ελέγχου που διεξήγαγε το Ε.Σ. στις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις των Φορέων Γενικής Κυβέρνησης (Φ.Γ.Κ.), οι οποίοι κατανεμήθηκαν σε 7 υποτομείς: α) Κεντρική Διοίκηση (Υπουργεία) και Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, β) Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α΄ και Β΄ βαθμού, γ) Νοσηλευτικά Ιδρύματα του Ε.Σ.Υ., δ) Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, ε) Ενιαίος Οργανισμός Παροχών Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.), στ) Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), ζ) Λοιπά Νομικά πρόσωπα.

Η Ομάδα Ελέγχου που συγκροτήθηκε με τις 65286/20.10.2017 (2^η Ορθή Επανάληψη), 74251/24.11.2017, 81450/19.12.2017 και 8125/01.02.2018 Αποφάσεις της Προέδρου του Ε.Σ. και επικουρήθηκε από ελεγκτή της Ελεγκτικής Υπηρεσίας της Κυπριακής Δημοκρατίας, έλεγξε τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του φορέα προς τρίτους (εκτός Γενικής Κυβέρνησης) και ειδικότερα προέβη: σε εξακρίβωση της ορθής καταγραφής τους, στην ανάλυση της εφαρμογής του προγράμματος απορρόφησης των κονδυλίων από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας (ΕΜΣ) για την εκκαθάριση των ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων, σε αξιολόγηση της αξιοπιστίας των δημοσιονομικών δεδομένων και του συστήματος δημοσιονομικών αναφορών, των συστημικών λόγων συσσώρευσης των ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων και στην επισκόπηση των πρακτικών της Δημοσιονομικής Διαχείρισης και των διαδικασιών που προκαλούν την περαιτέρω συσσώρευση ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων. Η Ομάδα Ελέγχου ολοκληρώνοντας τον έλεγχο διατύπωσε συστάσεις για τη βελτίωση των διαδικασιών εκκαθάρισης των ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων και του συστήματος δημοσιονομικών αναφορών, καθώς για την επίλυση των διαπιστωθεισών αδυναμιών.

Ο έλεγχος διενεργήθηκε σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις των κειμένων δημοσιονομικών κανόνων, του Κώδικα Νόμων για το Ε.Σ. και στο πλαίσιο των Αρχών και Προτύπων Ελέγχου του Διεθνούς Οργανισμού των Ανωτάτων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (INTOSAI). Ο έλεγχος διενεργήθηκε σε δύο (2) φάσεις, από Οκτώβριο 2017 έως 22 Δεκεμβρίου 2017 και από 8.1.2018 έως 30.3.2018

Ο έλεγχος ανέδειξε ότι ο Δήμος Παλλήνης δεν εφαρμόζει πλήρως το οικείο κλαδικό σχέδιο με αποτέλεσμα να μην διενεργείται λογιστική καταγραφή των προβλέψεων για δικαστικές αποφάσεις.

Συνοπτικά, οι διαπιστώσεις και τα ευρήματα που εντοπίστηκαν κατά τον έλεγχο και οδήγησαν στο ανωτέρω συμπέρασμα και με την επισήμανση ότι ο Δήμος Παλλήνης δεν χρηματοδοτήθηκε από το Πρόγραμμα Εκκαθάρισης Ληξιπρόθεσμων Υποχρεώσεων (ΕΜΣ), αφορούν στα εξής:

- δεν σχηματίζονται προβλέψεις για δικαστικές αποφάσεις, που μπορεί μεν να μην είναι τελεσίδικες και άρα άμεσα εκτελεστές, όμως είναι ενδεχόμενο να επιφέρουν αρνητικό οικονομικό αποτέλεσμα στο Δήμο¹,
- υπάρχει υψηλή ρευστότητα διαθεσίμων (για το οικονομικό έτος 2016, τα διαθέσιμα – ταμείο και καταθέσεις όψεως- υπερκαλύπτουν τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις κατά 18,16 φορές)²,
- Δεν έχει συσταθεί Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου του Δήμου προκειμένου να ελέγξει και να προγραμματίσει έλεγχο επί των διαδικασιών ενταλματοποίησης και εκκαθάρισης δαπανών ώστε να ανιχνευθούν και να θεραπευθούν οι γενεσιουργοί παράγοντες δημιουργίας και συσσώρευσης ληξιπρόθεσμων.
- Δεν υπάρχει Νομική Υπηρεσία

Κατά συνέπεια, το Ε.Σ. συστήνει στη Διοίκηση του φορέα:

- την πιστή και πλήρη εφαρμογή των διατάξεων που αναφέρονται στο Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο των ΟΤΑ α' βαθμού,
- την επιτάχυνση των διαδικασιών εκκαθάρισης των εκκρεμών υποχρεώσεων του Δήμου,

---

¹ Πρόβλεψη είναι η κράτηση ορισμένου ποσού, που γίνεται, κατά το κλείσιμο του ισολογισμού του Δήμου σε βάρος του λογαριασμού γενικής εκμεταλλεύσεως ή του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεως. Η κράτηση αυτή αποβλέπει στη κάλυψη ζημίας ή ενδεχόμενης υποτιμήςσεως στοιχείων του ενεργητικού, όταν κατά την ημερομηνία συντάξεως του ισολογισμού είναι πιθανή η πραγματοποίησή τους (βλ. § 2.2.405. Λογαριασμός 44 «Προβλέψεις», Π.Δ. 315/1999 (ΦΕΚ-302 Α').

² Για το δείκτη βλ. μελέτη Υπουργείο Εσωτερικών Γενική Δ/νση Οικονομικών Υπηρεσιών & Δ/Υ Διεύθυνση Οικονομικών Τ.Α. Τμήμα Παρακολούθησης & Επεξεργασίας Οικονομικών Στοιχείων. ΈΚΘΕΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ 01/01 – 31/12/2016

- την δημιουργία Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου με προγραμματισμό ελέγχων επί των διαδικασιών που μεσολαβούν από την παραλαβή μέχρι την εκκαθάριση και την πληρωμή των υποχρεώσεων του Δήμου, προκειμένου να συνδράμει με τις παρατηρήσεις της στη βελτίωση της οργάνωσης των υπηρεσιών του Δήμου με στόχο την εκμηδένιση των ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων.
- την σύσταση Νομικής Υπηρεσίας για την καλύτερη παρακολούθηση των εκκρεμών νομικών υποθέσεων.

Προς τον εμπλεκόμενο στον έλεγχο φορέα ΥΠΕΣ το Ε.Σ. συστήνει:

- την προώθηση των απαραίτητων ενεργειών για την σύσταση των Υπηρεσιών Εσωτερικού Ελέγχου σε όλους τους ΟΤΑ, την πλήρη λειτουργία όσων Υπηρεσιών Εσωτερικού Ελέγχου έχουν προβλεφθεί σε ΟΕΥ ΟΤΑ και μάλιστα σε όλο το φάσμα των αρμοδιοτήτων τους με επικέντρωση και στον τομέα των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων των ΟΤΑ.

Προς το Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής, το Ε.Σ. συστήνει:

- τη συστηματικότερη παρακολούθηση της εφαρμογής των διατάξεων του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου των ΟΤΑ και την επιβολή μέτρων συμμόρφωσης στις περιπτώσεις εκείνες που οι ΟΤΑ δεν τις εφαρμόζουν.

Το Ε.Σ. πρόκειται να προβεί σε έλεγχο παρακολούθησης της συμμόρφωσης επί των συστάσεων (follow-up audit) και αξιολόγησης της αποτελεσματικότητάς τους το επόμενο έτος.

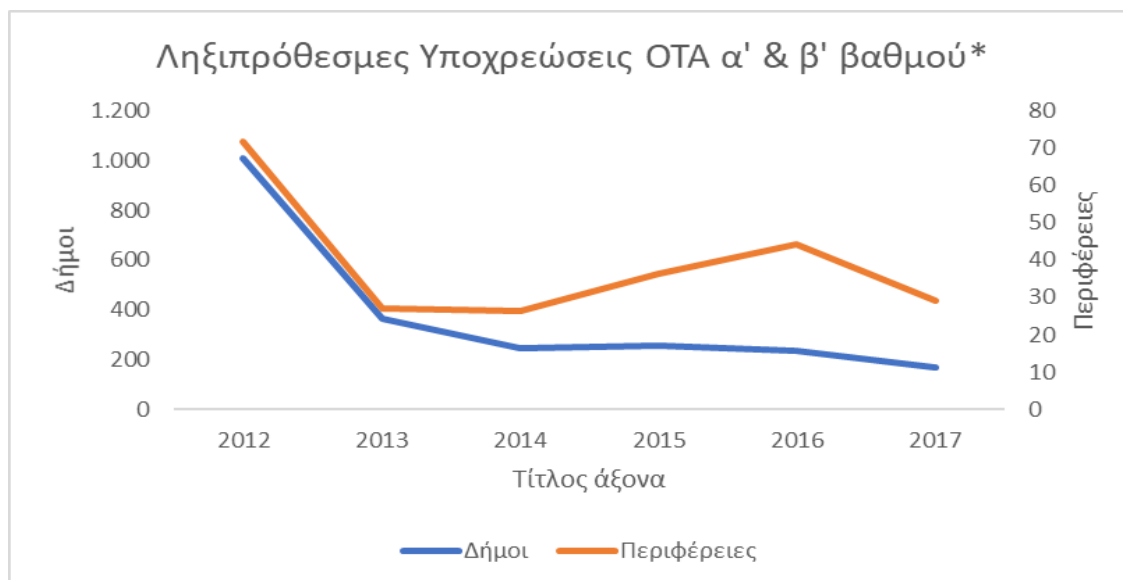
1. Εισαγωγή

Η παρούσα έκθεση αποτυπώνει τα αποτελέσματα του ελέγχου στις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του Δήμου Παλλήνης της περιόδου από 31.12.2016 έως 30.9.2017, που διενεργήθηκε από την Ομάδα Ελέγχου και επικουρήθηκε από ελεγκτή της Ελεγκτικής Υπηρεσίας της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Ο έλεγχος εντάσσεται στον οριζόντιο έλεγχο που διεξήγαγε το Ε.Σ. στις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις των Φορέων Γενικής Κυβέρνησης, οι οποίοι κατανεμήθηκαν στους ακόλουθους 7 υποτομείς : α) Κεντρική Διοίκηση (Υπουργεία) και Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, β) Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) Α' και Β' βαθμού, γ) Νοσηλευτικά Ιδρύματα του Ε.Σ.Υ., δ) Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, ε) Ενιαίος Οργανισμός Παροχών Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.), στ) Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), ζ) Λοιπά Νομικά Πρόσωπα, και αποτελεί μέρος του ελέγχου του υποτομέα των Ο.Τ.Α..

Οι Ο.Τ.Α. είναι Α' βαθμού (325 Δήμοι) και Β' βαθμού (13 Περιφέρειες). Η εξέλιξη των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων από το 2012-2017 είναι η ακόλουθη:

Διάγραμμα 1

* Σε εκατομ. Ευρώ. Πηγές: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους (Υπουργείο Οικονομικών), Γεν Δ/ση Οικονομικών Τοπικής Αυτοδιοίκησης & Αναπτυξιακής Πολιτικής (Υπουργείο Εσωτερικών)

Παρατηρούμε ότι οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις των Δήμων είναι μεγαλύτερες από αυτές των Περιφερειών. Κατά την περίοδο 2012-2014 οι

ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις μειώνονται γρηγορότερα στους Δήμους από ό,τι στις Περιφέρειες, κατά την περίοδο 2014-2016 αυξάνονται στις Περιφέρειες, ενώ οι Δήμοι εξακολουθούν να τις μειώνουν σταθερά αλλά με μικρότερο ρυθμό. Οι Περιφέρειες τις μείωσαν μετά το 2016, ενώ στις 31.12.2017 οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις των Δήμων ανέρχονταν σε 168,56 εκατ. Ευρώ και των Περιφερειών σε 28,9 εκατ. ευρώ.

Για τον έλεγχο του υποτομέα επιλέχθηκαν 8 ΟΤΑ (6 Δήμοι και 2 Περιφέρειες) με σύνθετα κριτήρια, όπως το ύψος των ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων, το μέγεθος των φορέων και το εάν είχαν ήδη ελεγχθεί τα τελευταία 4 χρόνια από το Υπουργείο Οικονομικών για τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις τους. Το τελευταίο κριτήριο αποσκοπούσε στον εντοπισμό αυτών των ΟΤΑ που με συστηματικό τρόπο δημιουργούν διαχρονικά ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις και επομένως δεν συμμορφώνονται (εκ πρώτης όψεως) στις συστάσεις για τη μη συσσώρευση αυτών. Οι επιλεγέντες προς έλεγχο φορείς είναι: οι Δήμοι Αθηναίων, Περιστερίου, Αχαρνών, Μαραθώνα, Πεντέλης και Παλλήνης (ΟΤΑ α΄ βαθμού) και οι Περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας (ΟΤΑ β΄ βαθμού), οι οποίοι δεν έχουν ελεγχθεί από το Υπουργείο Οικονομικών (Γεν. Δ/ση Δημοσιονομικών Ελέγχων). Η επιλογή των Δήμων Παλλήνης και Πεντέλης, οι οποίοι έχουν μικρό ύψος ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων, έγινε με τυχαίο τρόπο.

Ο έλεγχος που διεξήχθη στον Δήμο Παλλήνης με ύψος ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων στις 31.12.2016 316.846,81, ολοκληρώθηκε στις 30 Μαρτίου 2018 και προέβη: 1) στην ανάλυση του μεγέθους των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του ελεγχόμενου φορέα προς τρίτους, 2) στην εξέταση της τήρησης των προϋποθέσεων και διαδικασιών του προγράμματος εκκαθάρισης ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων με κονδύλια του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας (ΕΜΣ), 3) στην εξέταση της ποιότητας και αξιοπιστίας του Μητρώου Δεσμεύσεων(ΜΔ), των στοιχείων των δημοσιονομικών αναφορών και την ύπαρξη διαφορών μεταξύ των συστημάτων αναφοράς και 4) στην αξιολόγηση των πρακτικών της δημοσιονομικής διαχείρισης και των συστημικών αδυναμιών που οδηγούν σε συσσώρευση νέων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων. Η Ομάδα Ελέγχου μετά την οριστικοποίηση των ευρημάτων του ελέγχου προέβη στη διατύπωση συστάσεων για τη βελτίωση της διαδικασίας εκκαθάρισης και πληρωμής ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της ποιότητας του

συστήματος δημοσιονομικής αναφοράς και για την επίλυση των αδυναμιών της δημοσιονομικής διαχείρισης.

Η πρώτη φάση του ελέγχου ολοκληρώθηκε στις 22.12.2017, με την αποστολή των προκαταρκτικών ευρημάτων στον ελεγχόμενο φορέα και η δεύτερη φάση ολοκληρώθηκε στις 30.3.2018 με την υποβολή της παρούσας τελικής έκθεσης ελέγχου.

Ο έλεγχος αυτός θεωρείται σημαντικός διότι αναδεικνύει τις συστημικές αδυναμίες τόσο της εφαρμογής των υφιστάμενων κανόνων δημοσιονομικής διαχείρισης, όσο και της αναποτελεσματικής καταγραφής και παρακολούθησης των οικονομικών μεγεθών των ΟΤΑ.

Στο κεφάλαιο δύο (2) παρουσιάζεται συνοπτικά το αντικείμενο του ελέγχου, στο οποίο περιλαμβάνονται η γενική περιγραφή, βασικά οικονομικά στοιχεία και η δομή διακυβέρνησης του Φορέα. Στο κεφάλαιο τρία (3) ακολουθεί η στοιχειοθέτηση των κυριότερων διαπιστώσεων-ευρημάτων, στο κεφάλαιο τέσσερα (4) παρουσιάζονται τα συμπεράσματα που εξήχθησαν βάσει των ευρημάτων του ελέγχου, στο κεφάλαιο πέντε (5) παρουσιάζονται οι συστάσεις προς τη Διοίκηση του φορέα και τους εμπλεκόμενους φορείς στη διαχείριση και παρακολούθηση των ληξιπρόθεσμων οφειλών. Το τελευταίο κεφάλαιο περιλαμβάνει την απάντηση του ελεγχόμενου φορέα επί των συστάσεων του Ε.Σ. και την τελική θέση της ομάδας ελέγχου.

Πρόσθετες πληροφορίες και αναλύσεις επί των στοιχείων και των ευρημάτων που παρατίθενται στην έκθεση ελέγχου επισυνάπτονται σε αυτήν ως Παραρτήματα.

Η έκθεση απευθύνεται στη Διοίκηση του Δήμου Παλλήνης και στο Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής(ως εμπλεκόμενο στον έλεγχο φορέα).

Το Ε.Σ. πρόκειται να προβεί σε έλεγχο παρακολούθησης της συμμόρφωσης επί των συστάσεων (follow-up audit) και αξιολόγησης της αποτελεσματικότητάς τους το επόμενο έτος.

2. Αντικείμενο Ελέγχου

2.1 Περιγραφή του Φορέα

Ο Δήμος Παλλήνης ανήκει γεωγραφικά στον Κεντρικό Τομέα της Περιφέρειας Αττικής, με πληθυσμό 54.415 κατοίκων (Απογραφή 2011) και έκταση 29 τχλμ.

2.2 Οικονομικά στοιχεία

Η ομάδα ελέγχου επικεντρώθηκε στις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του Δήμου της περιόδου από 31.12.2016 έως 30.9.2017, όπως αυτές απεικονίστηκαν στο ΜΔ, καθώς και στις αναφορές που αποστέλλει ο Δήμος στο Υπουργείο Εσωτερικών.

Τα οικονομικά στοιχεία του Δήμου Παλλήνης στις αναφερόμενες περιόδους έχουν ως εξής:

<u>ΕΤΟΣ</u>	ΠΡΟΫΠΟΛ. ΕΣΟΔΩΝ (ΔΙΑΜ/ΘΕΙΣ)	ΕΣΟΔΑ (ΕΙΣ/ΝΤΑ)	ΠΡΟΫΠΟΛ. ΕΞΟΔΩΝ (ΔΙΑΜ/ΘΕΙΣ)	ΕΞΟΔΑ (ΠΛΗΡ/ΝΤΑ)	ΛΗΞΙΠΡ/ΜΕΣ ΟΦΕΙΛΕΣ
31/12/2016	62.977	51447	77.255	41.934	3.738
30/9/2017	59.224	40.886	82.723	28.285	1.703

Ο Δήμος δεν έχει εγκεκριμένο απολογισμό για τη χρήση 2016 και δεν υπάρχει σχετική έκθεση του Ορκωτού Ελεγκτή.

2.3 Δομή διακυβέρνησης

Ο Δήμος Παλλήνης διοικείται από το Δημοτικό Συμβούλιο, την Οικονομική Επιτροπή, την Επιτροπή Ποιότητας Ζωής, την Εκτελεστική Επιτροπή και το Δήμαρχο με διακριτές μεταξύ τους αρμοδιότητες. Ο Δήμαρχος είναι προϊστάμενος όλων των υπηρεσιών του Δήμου, εκτελεί τις αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου, της

Οικονομικής και της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής και συνυπογράφει τους βεβαιωτικούς καταλόγους. Το Δημοτικό Συμβούλιο είναι το ανώτατο όργανο του Δήμου, αποφασίζει για όλα τα θέματα που αφορούν στο Δήμο, εγκρίνει τα προγράμματα του Δήμου και ελέγχει την εφαρμογή τους, αποφασίζει για ζητήματα φόρων, τελών, δικαιωμάτων και εισφορών, εγκρίνει τις κρατικές επιχορηγήσεις, τον ετήσιο Προϋπολογισμό και τις αναμορφώσεις του, τον Απολογισμό και τις Οικονομικές Καταστάσεις. Η Οικονομική Επιτροπή συντάσσει τον Προϋπολογισμό και τον Απολογισμό, αποφασίζει για την έγκριση των δαπανών και τη διάθεση των πιστώσεων.

Η δομή διακυβέρνησης που αφορά όλους τους Ο.Τ.Α., περιλαμβάνει τους εξής βασικούς φορείς: 1) το Υπουργείο Εσωτερικών, που εποπτεύει τους ΟΤΑ, 2) το Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ο οποίος ελέγχει τη νομιμότητα των αποφάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου, γ) το Παρατηρητήριο Οικονομικής Αυτοτέλειας των Ο.Τ.Α., το οποίο είναι αρμόδιο για τον έλεγχο της ορθής εκτέλεσης του Προϋπολογισμού και της εν γένει πορείας των οικονομικών και της επιχειρησιακής δράσης των Ο.Τ.Α. και των νομικών τους προσώπων, καθώς και για την παροχή γνώμης στους Υπουργούς Εσωτερικών και Οικονομικών επί των σχεδίων των προϋπολογισμών των Ο.Τ.Α. με στόχο την κατάρτιση ρεαλιστικών προϋπολογισμών.

2.4 Ευθύνη της διοίκησης

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την κατάρτιση των αναφορών που αφορούν στις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις και για εκείνες τις εσωτερικές δικλίδες που καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι αναφορές αυτές είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, οφειλόμενο είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Επιπρόσθετα, η διοίκηση οφείλει να διασφαλίζει ότι οι δραστηριότητες, χρηματοοικονομικές συναλλαγές και πληροφορίες που απεικονίζονται στις υπό έλεγχο αναφορές είναι σε συμμόρφωση με τις αρχές που τις διέπουν.

2.5 Ευθύνη του Ελεγκτή

Ο έλεγχος διενεργήθηκε στο πλαίσιο των Διεθνών Προτύπων των Ανωτάτων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων. Τα πρότυπα αυτά απαιτούν αφενός τη συμμόρφωση με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας, οι οποίες εγγυώνται μεταξύ άλλων την ανεξαρτησία, την ακεραιότητα και την αντικειμενικότητα των μελών της ομάδας ελέγχου σε σχέση με τον διενεργούμενο έλεγχο, αφετέρου το σχεδιασμό και τη διενέργεια του ελέγχου με στόχο την απόκτηση εύλογης διασφάλισης σχετικά με το εάν οι υπό έλεγχο λογαριασμοί και αναφορές είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα. Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων σχετικά με τα ποσά και τις πληροφορίες που δημοσιοποιούνται στις αναφορές. Η επιλογή των διαδικασιών περιλαμβανομένης και της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους σφάλματος στις αναφορές, που οφείλεται σε απάτη ή λάθος, επαφίεται στην κρίση του ελεγκτή.

Λόγω των ενδογενών περιορισμών ενός ελέγχου και των ενδογενών περιορισμών στις εσωτερικές δικλίδες, αναπόφευκτος είναι ο κίνδυνος να μην εντοπισθούν ορισμένα ουσιώδη σφάλματα και παραλείψεις ακόμη και αν ο έλεγχος έχει σχεδιαστεί και εκτελεστεί στο πλαίσιο των Διεθνών Προτύπων Ελέγχου των Ανωτάτων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων.

Κατά τη διενέργεια των εκτιμήσεων κινδύνου, εξετάστηκαν οι εσωτερικές δικλίδες που σχετίζονται με την διαχείριση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του ελεγχόμενου φορέα, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων του φορέα. Ωστόσο, στην παρούσα έκθεση αναφέρεται κάθε σημαντική έλλειψη στις εσωτερικές δικλίδες που εντοπίστηκε σε σχέση με την διαχείριση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων.

3. Διαπιστώσεις-ευρήματα

Το κυριότερο συμπέρασμα του ελέγχου είναι η μη πλήρης συμμόρφωση ως προς την εφαρμογή των δημοσιονομικών κανόνων λογιστικής καταγραφής.

Συγκεκριμένα, οι διαπιστώσεις της ομάδας ελέγχου είναι οι εξής:

3.1. Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις

Αναφορικά με την εξέταση και ανάλυση της διαδικασίας καταγραφής των ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων προς τρίτους του Δήμου Παλλήνης, διαπιστώθηκαν τα εξής:

3.1.1 Χρονολογική ωρίμανση

Για τη χρονολογική ωρίμανση η Ομάδα Ελέγχου έλεγξε το Μητρώο Δεσμεύσεων (Μ.Δ.) σε συνδυασμό με καρτέλες αναλυτικών καταστάσεων τιμολογίων προμηθευτών και λοιπών πιστωτών, καθώς και τη συμφωνία αυτού (Μ.Δ.-σύνολο πληρωμών) με τον απολογισμό (πληρωθέντα έξοδα). Το Μ.Δ. συμφωνεί τόσο με τον απολογισμό του 2016 (προσωρινός), όσο και με το δελτίο οικονομικών στοιχείων ημερομηνίας Δεκεμβρίου 2016. Κατόπιν, η Ομάδα Ελέγχου έλεγξε δειγματοληπτικά δαπάνες με υστέρηση εξόφλησης όλων των διαστημάτων που απεικονίζονται στο Μ.Δ. (30, 60, 90 και πλέον των 90 ημερών) και διαπιστώθηκε ότι ορθώς απεικονίζονται σε αυτό.

Για το Δήμο Παλλήνης η χρονολογική ωρίμανση που παρουσιάζεται στο Μ.Δ. στις 31/12/2016 είναι η παρακάτω:

- A) Εκκρεμείς οφειλές προς Τρίτους 1-30 ημ. € 141.005,69
- B) Εκκρεμείς οφειλές προς Τρίτους 31-60 ημ. € 13.728,11
- Γ) Εκκρεμείς οφειλές προς Τρίτους 61-90 ημ. € 6.435,62
- Δ) Εκκρεμείς οφειλές προς Τρίτους > 90 ημ. € 316.846,81

Από την ανάλυση των λογ/σμών της Λογιστικής 50 («Προμηθευτές») και 53 («Πιστωτές Διάφοροι»), η Ομάδα Ελέγχου συμπεραίνει ότι για το οικονομικό έτος 2016 εξοφλούνται στην πλειονότητά τους οι προμηθευτές και οι πιστωτές. Κατά το 2016, όπως φαίνεται και στο Μ.Δ. ο Δήμος Παλλήνης εξόφλησε συνολικά 51.447.480,15€ . Από τη σύγκριση των παραπάνω μεγεθών προκύπτει ότι οι ληξιπρόθεσμες οφειλές 0,62% των συνολικών εξόδων.

Για τις 30/9/2017 η χρονολογική ωρίμανση που παρουσιάζεται στο Μ.Δ. είναι η παρακάτω:

- A) Εκκρεμείς οφειλές προς Τρίτους 1-30 ημ. € 263.518,76
- B) Εκκρεμείς οφειλές προς Τρίτους 31-60 ημ. € 70.458,31
- Γ) Εκκρεμείς οφειλές προς Τρίτους 61-90 ημ. € 134.170,79
- Δ) Εκκρεμείς οφειλές προς Τρίτους > 90 ημ. € 294.083,14

3.1.2 Κατηγορίες πιστωτών

Οι λογαριασμοί, στο διπλογραφικό σύστημα, στους οποίους, μεταξύ άλλων, καταγράφονται και οι υποχρεώσεις προς τους πιστωτές του Δήμου Παλλήνης οι οποίες έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες είναι οι εξής:

- α) 50 – Προμηθευτές
- β) 53 – Πιστωτές διάφοροι

Από την ανάλυση των παραπάνω σε συνδυασμό με τις πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν προς εξόφληση των ληξιπροθέσμων οφειλών, προκύπτει ότι το μεγαλύτερο μερίδιο σε ευρώ το έχουν οι προμηθευτές για εκτέλεση έργων και παροχή υλικών και υπηρεσιών προς τον Δήμο.

Περαιτέρω από την ανάλυση του Μ.Δ. προέκυψαν οι εξής κύριες κατηγορίες ληξιπροθέσμων οφειλών στις 31/12/2016:

Ληξιπρόθεσμες οφειλές τρέχοντος έτους	178.632,73	56%
Ληξιπρόθεσμες οφειλές προηγούμενων ετών	<u>138.213,48</u>	<u>44%</u>
Σύνολο ληξιπροθέσμων 31/12/2016	316.846,21	100%

Η βασική ληξιπρόθεσμη οφειλή στις 31/12/2016 (ποσό 161.154,14 ευρώ, ή 91% των οφειλών τρέχοντος έτους και 51% του συνόλου) είναι προς την ΕΡΓΟΡΟΗ ΑΤΕ για έργο επιδοτούμενο από την Περιφέρεια Αττικής και η καθυστέρηση οφείλεται σε διαδικαστικούς λόγους, καθώς ο Δήμος αναμένει την Περιφέρεια να ελέγξει πρώτα τον φάκελο του έργου και στη συνέχεια να εγκρίνει και να καταθέσει το οφειλόμενο ποσό στον ειδικό λογαριασμό του έργου και μετά από αυτό να γίνει η εξόφληση. Η οφειλή αυτή αποπληρώθηκε στο σύνολό της στις 5/4/2017.

Οι ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τρίτους στις 31/12/2016 περιλαμβάνουν ένα μεγάλο ποσό 138.213,48 ευρώ ή 44% του συνόλου οι οποίες αφορούν παλιές

προβληματικές οφειλές η πλειονότητα των οποίων μεταφέρεται από τον τέως Καποδιστριακό Δήμο Παλλήνης στις υποχρεώσεις του νέου Καλλικρατικού Δήμου Παλλήνης όπως προέκυψε μετά τη συνένωση των Δήμων Παλλήνης και Γέρακα και της Κοινότητας Ανθούσας. Η τακτική που ακολουθεί ο Δήμος Παλλήνης είναι για τις οφειλές που δεν υπάρχει όχληση να προχωράει σε παραγραφή αυτών κατόπιν απόφασης Δημοτικού Συμβουλίου, όταν συμπληρωθεί ο απαιτούμενος χρόνος αυτής. Ήδη μέσα στο 2016 διεγράφησαν οφειλές ποσού 60.334,89 ευρώ με την 226/16 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου (επομένως αυτές δεν περιλαμβάνονται στις ληξιπρόθεσμες οφειλές την 31/12/2016), ενώ για το έτος 2017 θα γινόταν εισήγηση από την Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών προς το Δημοτικό Συμβούλιο για παραγραφή επιπλέον οφειλών ποσού 35.618,49 ευρώ. Επομένως αυτές οι παλιές οφειλές αναμένεται να μειωθούν ακόμα περισσότερο και να διαμορφωθούν στο ποσό των 103.612,41 ευρώ.

Επιπλέον σε αυτές τις παλιές οφειλές περιλαμβάνεται ποσό 66.241,11 ευρώ, το οποίο δεν μπορεί να πληρωθεί για λόγους νομιμότητας και κανονικότητας και για το οποίο υπάρχουν οχλήσεις από τους πιστωτές του Δήμου με αποτέλεσμα να υπάρχει διακοπή παραγραφής. Εκτίμηση των υπευθύνων του Δήμου είναι ότι αν οι πιστωτές αυτοί προσφύγουν δικαστικά θα πληρωθούν, όμως μέχρι τώρα δεν έχει υπάρξει δικαστική προσφυγή.

Για το χρονικό διάστημα μέχρι 30/9/2017, προέκυψαν οι εξής κύριες κατηγορίες ληξιπροθέσμων οφειλών:

Ληξιπρόθεσμες οφειλές τρέχοντος έτους	155.214,46	53%
Ληξιπρόθεσμες οφειλές προηγούμενων ετών	<u>138.868,68</u>	<u>47%</u>
Σύνολο ληξιπροθέσμων 30/9/2017	294.083,14	100%

3.1.3 Τόκοι ³- χρηματικές ποινές

Δεν υφίστανται οφειλές για τόκους και χρηματικές ποινές

3.1.4 Στάδιο (status) Πληρωμής

³ Βλ. άρθρο πρώτο υποπαρ. Ζ5 ν. 4152/2013 (ΦΕΚ – 107 Α'),

Ο Δήμος Παλλήνης είχε στις 31 Δεκεμβρίου 2016 ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις 316.846,21, οι οποίες στις 30 Σεπτεμβρίου 2017 είχαν ως εξής:

(+) Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις 31/12/2016	€ 316.846,21
(-) Πληρωμές ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων (μέχρι τις 30/9/2017):	
Από Δήμο Παλλήνης	€ 172.338,12
(+) Νέες ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις	€ 149.575,05
(+) Υπόλοιπο 30/9/2017	€ 294.083,14

3.1.5 Μη καταγεγραμμένες υποχρεώσεις

Η ομάδα ελέγχου έστειλε επιστολές σε προμηθευτές και στους δικηγόρους του Δήμου για εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις για εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις (εξωτερικούς συνεργάτες καθώς ο Δήμος δεν διαθέτει Νομική Υπηρεσία). Από τις μέχρι τώρα ληφθείσες απαντήσεις προκύπτουν τα εξής:

Δεν υπάρχει καταγεγραμμένη στο Μ.Δ. του 2016 οφειλή προς την ΕΥΔΑΠ ύψους 143.917,31 ευρώ, η οποία αν είχε καταχωρηθεί θα ήταν ληξιπρόθεσμη. Η οφειλή αυτή αφορά δικαιώματα της ΕΥΔΑΠ 22% επί των εσόδων του Δήμου για τη σύνδεση των δημοτών με το αποχετευτικό δίκτυο.

Επίσης από την απάντηση του δικηγόρου Χρήστου Κ.Κουλιού προκύπτει ότι μέσα στο 2017 έχουν επιδικαστεί σε πρώτο βαθμό σε βάρος του Δήμου Παλλήνης αγωγές για εργατικές διαφορές συνολικού ύψους 60.818,96 ευρώ και επιπλέον 35.728 ευρώ τελεσίδικα. Πιο συγκεκριμένα με την 469/17 οριστική απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών επιδικάζονται 29.000 ευρώ νομιμότοκα για επιδόματα και με την 2631/13 οριστική απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών επιδικάζονται 31.816 ευρώ νομιμότοκα. Για την τελευταία απόφαση εκκρεμεί έκδοση τελεσίδικης απόφασης στο εφετείο. Οι ανωτέρω αποφάσεις δεν κηρύχθηκαν προσωρινά εκτελεστές πλην ενός ποσού 14.200 ευρώ, ενώ ο ως άνω δικηγόρος του Δήμου δεν μπορεί να εκτιμήσει αν η τελική έκβαση των δικών σε δεύτερο βαθμό θα είναι θετική ή όχι για τον Δήμο.

Επιπλέον από την απάντηση της Δικηγόρου Μαριλένας Πασσά προκύπτει ότι υπάρχει τελεσιδικία της 806/2009 απόφασης του Ειρηνοδικείου Κρωπίας για συνολικό ποσό 35.728 ευρώ νομιμότοκα από την επίδοση της αγωγής. Δεν κατέστη δυνατή η επικοινωνία με την ανωτέρω δικηγόρο προκειμένου να διευκρινιστεί εάν η δημοσίευση της απόφασης έγινε μετά την 30/9/2017.

3.1.6 Λοιπά

Ο Δήμος Παλλήνης δεν διαθέτει Νομική Υπηρεσία και αναθέτει τις υποθέσεις του σε εξωτερικούς συνεργάτες. Όπως μας ανέφεραν οι υπεύθυνοι της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών, αυτό τους προκαλεί πρόβλημα στην παρακολούθηση των εκκρεμών υποθέσεων του Δήμου και ουσιαστικά περιμένουν τις επιστολές των Ορκωτών Λογιστών (ή αντίστοιχα τις επιστολές που έστειλε η Ομάδα Ελέγχου) προκειμένου να έχουν πλήρη εικόνα των εκκρεμών δικαστικών υποθέσεων του Δήμου.

3.2 Πρόγραμμα εκκαθάρισης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων

Ο Δήμος Παλλήνης δεν ζήτησε επιχορήγηση για την εξόφληση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων.

3.3 Αξιοπιστία δεδομένων και συστημάτων αναφοράς

Αναφορικά με τον έλεγχο αξιοπιστίας των δημοσιονομικών δεδομένων και του συστήματος δημοσιονομικών αναφορών διαπιστώθηκαν τα εξής:

3.3.1 Συστήματα καταγραφής υποχρεώσεων

Η Οικονομική Δ/ση του Δήμου Παλλήνης καταχωρεί τα τιμολόγια των προμηθευτών-πιστωτών του, μόλις τα παραλάβει, στο απλογραφικό σύστημα παρακολούθησης μέσω λογισμικού που διαθέτει, ενώ το διπλογραφικό λειτουργεί ικανοποιητικά.

Σε δείγμα προμηθευτών στους οποίους ο Δήμος είχε μεγάλες οφειλές, όπως απεικονίζονταν στη Γενική Λογιστική, ελήφθη δείγμα εξοφλημένων τιμολογίων και

ζητήθηκαν τα σχετιζόμενα χρηματικά εντάλματα. Σκοπός της συγκεκριμένης ελεγκτικής εργασίας ήταν ο τρόπος καταχώρησης των τιμολογίων στο μητρώο δεσμεύσεων κατά το έτος 2016, καθώς και η παρακολούθηση του τρόπου με τον οποίο απλήρωτα τιμολόγια του 2016 παρουσιάζονται στο 2017, μέχρι τη στιγμή που εξοφλούνται.

Από τον έλεγχο που διεξήχθη διαπιστώθηκε η ορθή καταχώρηση των τιμολογίων στο Μ.Δ. και στη Γενική Λογιστική. Η καταχώρηση του εκάστοτε τιμολογίου στο σύστημα γίνεται με ημερομηνία έκδοσής του και όχι με ημερομηνία παραλαβής του από τις Υπηρεσίες του Δήμου.

Για τιμολόγια που δεν πληρώθηκαν το 2016, αναζητήθηκε η απεικόνισή τους στο μητρώο δεσμεύσεων. Από τη συγκεκριμένη ελεγκτική εργασία δεν διαπιστώθηκαν ευρήματα.

3.3.2 Συμφωνία συστημάτων αναφοράς

Από τον έλεγχο του Μ.Δ. και τη συμφωνία του με τα μηνιαία δελτία που καταχωρούνται στην ΕΕΤΑΑ, δεν παρατηρήθηκαν διαφορές μεταξύ τους.

3.4 Αιτίες δημιουργίας νέων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων

Ληξιπρόθεσμες οφειλές 31/12/2016	Ληξιπρόθεσμες οφειλές 30/9/2017	Μείωση	% Μείωση
316.846,21	294.083,14	22.763,07 Ευρώ	6,9%

Συγκρίνοντας τις ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τρίτους 31/12/2016 με 30/9/2017 παρατηρούμε μικρή μείωση παρά το γεγονός ότι η μεγάλη οφειλή στις 31/12/2016 που αφορούσε την ΕΡΓΟΡΟΗ ΑΤΕ εξοφλήθηκε. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι στις 30/9/2017 υπάρχουν νέες ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τρίτους οι οποίες ανέρχονται σε 149.575,05 ευρώ. Η κυριότερη αιτία είναι οργανωτικές αδυναμίες που προέκυψαν από πρόσκαιρη έλλειψη προσωπικού στις αρμόδιες υπηρεσίες με αποτέλεσμα να καθυστερεί η έκδοση πρωτοκόλλων παραλαβής και η εκκαθάριση των δαπανών.

3.5 Συστημικοί λόγοι συσσώρευσης ληξιπροθέσμων

Από τις παραπάνω διαπιστώσεις γίνεται σαφές ότι η δημιουργία και συσσώρευση ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων στο Δήμο Παλλήνης δεν οφείλεται μόνο σε πρόσκαιρες εσωτερικές αδυναμίες, αλλά και στην έλλειψη συστηματοποιημένων ελέγχων από τις αρμόδιες εποπτικές αρχές.

Συγκεκριμένα, όπως ορίζεται στις διατάξεις του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου των ΟΤΑ, σχηματίζονται προβλέψεις⁴ οι οποίες αποσκοπούν στην κάλυψη των μελλοντικών αναγκών εκταμίευσης ποσών για την αποπληρωμή μελλοντικών υποχρεώσεων των ΟΤΑ (όπως είναι οι εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις). Κατά τον έλεγχο διαπιστώθηκε ότι ο Δήμος δεν έχει σχηματίσει αντίστοιχες προβλέψεις και ακόμα περισσότερο στερούμενος Νομικής Υπηρεσίας δεν έχει καθόλου εικόνα για ποιές υποθέσεις εκκρεμούν και οι οποίες δύνανται να προκαλέσουν οικονομική επιβάρυνση του Δήμου στο μέλλον.

Περαιτέρω, όπως ορίζεται⁵ για την υποχρεωτική εφαρμογή του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου των ΟΤΑ (καθώς και για τις επιπτώσεις από την παραβίαση των διατάξεών του), ο Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης⁶ πλέον και όχι ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας, επιβάλλει πρόστιμο με αιτιολογημένη απόφασή του στους ΟΤΑ Α' βαθμού της οικείας Περιφέρειας (Αποκεντρωμένης Διοίκησης), αφού ζητηθούν γραπτώς από τους υπόχρεους οι λόγοι για τους οποίους δεν εφαρμόσθηκε ή εφαρμόσθηκε πλημμελώς το παρόν Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο. Δεν βρέθηκαν κατά τον έλεγχο του Ε.Σ. ελεγκτικές δραστηριότητες άλλων εποπτευόντων φορέων των ΟΤΑ που να έχουν κινήσει την παραπάνω διαδικασία.

Αναφορικά με τη λειτουργία μονάδων εσωτερικού ελέγχου⁷, ο Δήμος Παλλήνης δεν διαθέτει Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου, προκειμένου μεταξύ άλλων να αναλάβει ελέγχους επί των διαδικασιών εξόφλησης υποχρεώσεων.

⁴ βλ. § 2.2.405. Λογαριασμός 44 «Προβλέψεις», Π.Δ. 315/1999 (ΦΕΚ-302 Α').

⁵ Άρθ.3 του Π.Δ. 315/1999 (ΦΕΚ-302 Α') : Περί ορισμού του περιεχομένου και του χρόνου ενάρξεως της εφαρμογής του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου Δήμων και Κοινοτήτων (Ο.Τ.Α. Α' Βαθμού)

⁶ Άρθ.28 παρ.1 ν.4325/2015 (ΦΕΚ-47 Α') : Εκδημοκρατισμός της Διοίκησης – Καταπολέμηση Γραφειοκρατίας και Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση. Αποκατάσταση αδικιών και άλλες διατάξεις.

⁷ Βλ. άρθ.12 ν.3492/2006 (ΦΕΚ-210 Α'), και άρθ.168 ν.4270/2014 (ΦΕΚ-143 Α)

4. Συμπεράσματα

Ο Δήμος Παλλήνης καταβάλλει σημαντικές προσπάθειες μείωσης των ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων και η συνετή διαχείριση των διαθεσίμων του Δήμου έχει οδηγήσει (για το οικονομικό έτος 2016) στη δημιουργία ρευστότητας η οποία κάλυπτε 18,16 φορές τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του Δήμου. Επιπλέον ο Δήμος ακολουθεί την τακτική για τις παλαιές οφειλές που δεν υπάρχει όχληση να προχωράει σε παραγραφή τους κατόπιν απόφασης Δημοτικού Συμβουλίου, όταν συμπληρωθεί ο απαιτούμενος χρόνος παραγραφής. Παρ'όλα αυτά για το έτος 2017 συσσωρεύτηκαν και νέες ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις κυρίως λόγω πρόσκαιρων εσωτερικών αδυναμιών.

Όπως δείξαμε παραπάνω, ο Δήμος δεν τηρεί τις διατάξεις του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου των ΟΤΑ, οι οποίες επιβάλλουν το σχηματισμό προβλέψεων όταν διαφαίνεται στο άμεσο ή μεσοπρόθεσμο μέλλον ότι ο Δήμος θα πρέπει να πληρώσει (υποχρέωση) αποζημιώσεις. Καταυτόν τον τρόπο, όταν θα έρθει η στιγμή της εκταμίευσης, και χωρίς την κάλυψη του αντίστοιχου εξόδου από ανάλογες προβλέψεις, ο Δήμος ενδεχομένως να αντιμετωπίσει ταμειακό πρόβλημα, καθιστώντας στο μεσοδιάστημα την υποχρέωση αυτή ληξιπρόθεσμη.

Το παραπάνω ενισχύεται από το γεγονός ότι ο Δήμος στερείται Νομικής Υπηρεσίας και δεν έχει καμία εικόνα ενδεχόμενων υποχρεώσεων που μπορεί να προκύψουν από την έκβαση εκκρεμών δικαστικών υποθέσεων.

Ο Δήμος δεν έχει συστήσει Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου, προκειμένου αυτή να πραγματοποιήσει ελέγχους στις διαδικασίες που εμπλέκονται για τη δημιουργία ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων. Στις αρμοδιότητες μιας υπηρεσίας εσωτερικού ελέγχου περιλαμβάνεται η ανάλυση κινδύνων των λειτουργιών και των αρμοδιοτήτων των υπηρεσιών. Ειδικότερα, ερευνάται κατά πόσο οι υπηρεσίες έχουν σαφή αντίληψη της αποστολής και των αρμοδιοτήτων τους, αποτιμάται η απόδοση των υπηρεσιών, αξιολογούνται οι κίνδυνοι και η αποτελεσματική διαχείρισή τους, ερευνάται η ύπαρξη συστήματος οργάνωσης και επάρκειάς του σε όλα τα ιεραρχικά επίπεδα, ο τρόπος συνεργασίας και επικοινωνίας των υπηρεσιών μεταξύ τους αλλά και μεταξύ των υπαλλήλων, καταγράφονται οι αδυναμίες και τα προβλήματα προσωπικού (ελλιπή εκπαίδευση, ανικίνητρα, διαφωνίες κλπ), τα

οποία μπορεί να οδηγούν σε αρνητικά αποτελέσματα. Επομένως, η δραστηριοποίηση της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου του Δήμου στα ζητήματα των ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων θα συνεισφέρει αρκετά για τη συγκράτηση και εξάλειψή τους, μέσω της βελτίωσης του προγραμματισμού των δαπανών και των διαθεσίμων καθώς και την επιτάχυνση των διαδικασιών εκκαθάρισης και εξόφλησης.

Τέλος, ο Συντονιστής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης δεν έχει παρακολουθήσει την εφαρμογή των διατάξεων του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου στους ΟΤΑ, ούτε έχει προβεί στην επιβολή μέτρων συμμόρφωσης στις περιπτώσεις εκείνες που οι ΟΤΑ δεν τις εφαρμόζουν.

5. Συστάσεις

Ο Δήμος Παλλήνης αντιμετωπίζει αποτελεσματικά το ζήτημα των ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων, και αυτό φαίνεται και από το μικρό μέγεθός τους ως προς τα συνολικά πληρωθέντα έξοδα (0,62% για το 2016). Όμως, οι διαπιστούμενες εσωτερικές αδυναμίες πρέπει να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά προκειμένου οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις να εξαλειφθούν και να μην δημιουργηθούν νέες.

5.1 Συστάσεις προς Δήμο Παλλήνης: Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις

Η ομάδα ελέγχου συστήνει στον Δήμο Παλλήνης:

α) την άμεση αντιμετώπιση του φαινομένου της πρόσκαιρης μείωσης προσωπικού στις αρμόδιες διευθύνσεις, φροντίζοντας να υπάρχουν αντικαταστάτες του προσωπικού που απουσιάζει, ώστε να μειωθεί το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από την τιμολόγηση των υποχρεώσεων του Δήμου μέχρι την έκδοση πρωτοκόλλων παραλαβής για την εξόφληση των προμηθευτών.

β) Την πρόβλεψη στον ΟΕΥ του Δήμου και την σύσταση Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου ούτως ώστε με προγραμματισμό ελέγχων επί των διαδικασιών

που μεσολαβούν από την παραλαβή μέχρι την εκκαθάριση και την πληρωμή των υποχρεώσεων του Δήμου, να συνδράμει με τις παρατηρήσεις της στη βελτίωση της οργάνωσης των υπηρεσιών του Δήμου με στόχο την εξάλειψη των ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων και τη μη δημιουργία νέων.

Τέλος, η ομάδα ελέγχου συστήνει στο Δήμο την σύσταση Νομικής Υπηρεσίας προκειμένου να υπάρχει καλύτερη διαχείριση και πλήρης εικόνα των νομικών εκκρεμοτήτων του Δήμου.

5.2 Συστάσεις προς Δήμο Παλλήνης: Πηγές δημιουργίας νέων ληξιπρόθεσμων οφειλών

Η παράλειψη της πιστής εφαρμογής των διατάξεων του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου μπορεί να επιφέρει σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στην οικονομική κατάσταση του Δήμου. Η ομάδα ελέγχου συστήνει στο Δήμο τη συμμόρφωση με τις διατάξεις του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου των ΟΤΑ αναφορικά με τις προβλέψεις.

5.3 Συστάσεις προς το Υπουργείο Εσωτερικών

Το Υπουργείο Εσωτερικών, στο πλαίσιο του σχεδιασμού και διαμόρφωσης δημόσιων πολιτικών, μεταξύ άλλων, και για την προαγωγή, την υποστήριξη και τον εκσυγχρονισμό της οργάνωσης και της λειτουργίας των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού (άρθρο 1 παρ. 1 περ. β Π.Δ/τος 141/2017,Α',180), μπορεί να συμβάλει καθοριστικά για την σύσταση Υπηρεσιών Εσωτερικού Ελέγχου σε όλους τους ΟΤΑ και την πλήρη λειτουργία όσων Υπηρεσιών Εσωτερικού Ελέγχου έχουν προβλεφθεί σε ΟΕΥ ΟΤΑ.

5.4 Συστάσεις προς το Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής

Προς το Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής η ομάδα ελέγχου συστήνει τη συστηματικότερη παρακολούθηση της εφαρμογής των διατάξεων του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου των ΟΤΑ και την επιβολή μέτρων συμμόρφωσης στις περιπτώσεις εκείνες που οι ΟΤΑ δεν τις εφαρμόζουν.

Στο Παράρτημα «Πίνακας συστάσεων έκθεσης ελέγχου» παρατίθενται αναλυτικά οι συστάσεις και χρονοδιάγραμμα διορθωτικών ενεργειών εκ μέρους φορέων.

6 Απαντήσεις του ελεγχόμενου φορέα και τελική θέση Ομάδας Ελέγχου

Το Ε.Σ. με το 82344/22-12-2017 έγγραφό του υπέβαλε στο Δήμαρχο Αθηναίων την έκθεση με τα προκαταρκτικά ευρήματα ελέγχου. Τα ευρήματα με τις αναλυτικές απαντήσεις των φορέων παρατίθενται στο Παράρτημα 7.1 «Πίνακας Κοινοποίησης Ευρημάτων ελέγχου» της παρούσας έκθεσης.

Οι συστάσεις της ομάδας ελέγχου προς τον ελεγχόμενο και τον εμπλεκόμενο φορέα. παρατίθενται στο Παράρτημα 7.2 της παρούσας έκθεσης «Πίνακας Συστάσεων Έκθεσης Ελέγχου»

Το Ε.Σ, όπως ήδη έχει αναφερθεί στο κεφάλαιο 1, θα διενεργήσει έλεγχο συμμόρφωσης επί των ως άνω συστάσεων της παρούσας Έκθεσης Ελέγχου το επόμενο έτος.

Ημερομηνία: Αθήνα, 30.3.2018

Η επικεφαλής της Ομάδας Ελέγχου:

Επίτροπος

7 Παραρτήματα

7.1. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ : ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ		
Ευρήματα Ομάδας Ελέγχου	Απάντηση ελεγχόμενου	Παρατηρήσεις/ Σχόλια Ομάδας Ελέγχου
1. Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις		
1.1. Χρονολογική ωρίμανση		
1.1.1. Για τη χρονολογική ωρίμανση η Ομάδα Ελέγχου έλεγξε το Μητρώο Δεσμεύσεων (Μ.Δ.) σε συνδυασμό με καρτέλες αναλυτικών καταστάσεων τιμολογίων προμηθευτών και λοιπών πιστωτών, καθώς και τη συμφωνία αυτού (Μ.Δ.-σύνολο πληρωμών) με τον απολογισμό (πληρωθέντα έξοδα). Το Μ.Δ. συμφωνεί τόσο με τον απολογισμό του 2016 (προσωρινός), όσο και με το δελτίο οικονομικών στοιχείων ημερομηνίας Δεκεμβρίου 2016.	ΝΑΙ.	Ο ΔΗΜΟΣ ΣΥΜΦΩΝΕΙ ΜΕ ΤΟ ΕΥΡΗΜΑ
1.1.2 Η Ομάδα Ελέγχου έλεγξε δειγματοληπτικά δαπάνες με υστέρηση εξόφλησης όλων των διαστημάτων που απεικονίζονται στο Μ.Δ. (30, 60, 90 και πλέον των 90 ημερών) και διαπιστώθηκε ότι ορθώς απεικονίζονται σε αυτό.	ΝΑΙ	Ο ΔΗΜΟΣ ΣΥΜΦΩΝΕΙ ΜΕ ΤΟ ΕΥΡΗΜΑ
1.2. Κατηγορίες πιστωτών		
Οι λογαριασμοί, στο διπλογραφικό σύστημα, στους οποίους, μεταξύ άλλων, καταγράφονται και οι υποχρεώσεις προς τους πιστωτές του Δήμου Παλλήνης οι οποίες έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες είναι οι εξής: α) 50 – Προμηθευτές β) 53 – Πιστωτές διάφοροι Από την ανάλυση των παραπάνω σε συνδυασμό με τις πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν προς εξόφληση των ληξιπροθέσμων οφειλών, προκύπτει ότι το μεγαλύτερο μερίδιο σε ευρώ το έχουν οι προμηθευτές για εκτέλεση έργων και παροχή υλικών και υπηρεσιών προς τον Δήμο.	ΝΑΙ	Ο ΔΗΜΟΣ ΣΥΜΦΩΝΕΙ ΜΕ ΤΟ ΕΥΡΗΜΑ
Περαιτέρω από την ανάλυση του Μ.Δ. προέκυψαν οι εξής κύριες κατηγορίες ληξιπροθέσμων οφειλών στις 31/12/2016: Η βασική ληξιπρόθεσμη οφειλή στις 31/12/2016 (ποσό 161.154,14 ευρώ, ή 91% των οφειλών τρέχοντος έτους και 51% του συνόλου) είναι προς την ΕΡΓΟΡΟΗ ΑΤΕ για έργο επιδοτούμενο από την Περιφέρεια Αττικής και η καθυστέρηση οφείλεται σε διαδικαστικούς λόγους, καθώς ο Δήμος αναμένει την Περιφέρεια να ελέγξει πρώτα τον φάκελο του έργου και στη συνέχεια να εγκρίνει και να καταθέσει το οφειλόμενο ποσό στον ειδικό λογαριασμό του έργου και μετά από αυτό να γίνει η εξόφληση. Η οφειλή αυτή αποπληρώθηκε στο σύνολό της στις 5/4/2017.	ΝΑΙ	Ο ΔΗΜΟΣ ΣΥΜΦΩΝΕΙ ΜΕ ΤΟ ΕΥΡΗΜΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ

Ευρήματα Ομάδας Ελέγχου	Απάντηση ελεγχόμενου	Παρατηρήσεις/ Σχόλια Ομάδας Ελέγχου
<p>Οι ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τρίτους στις 31/12/2016 περιλαμβάνουν ένα μεγάλο ποσό 139.230,90 ευρώ η 44% του συνόλου οι οποίες αφορούν παλιές προβληματικές οφειλές η πλειοψηφία των οποίων μεταφέρεται από τον τέως Καποδιστριακό Δήμο Παλλήνης στις υποχρεώσεις του νέου Καλλικρατικού Δήμου Παλλήνης όπως προέκυψε μετά τη συνένωση των Δήμων Παλλήνης και Γέρακα και της Κοινότητας Ανθούσας. Η τακτική που ακολουθεί ο Δήμος Παλλήνης είναι για τις οφειλές που δεν υπάρχει όχληση να προχωράει σε παραγραφή αυτών κατόπιν απόφασης Δημοτικού Συμβουλίου, όταν συμπληρωθεί ο απαιτούμενος χρόνος παραγραφής. Ήδη μέσα στο 2016 διεγράφησαν οφειλές ποσού 60.334,89 ευρώ με την 226/16 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου (επομένως αυτές δεν περιλαμβάνονται στις ληξιπρόθεσμες οφειλές την 31/12/2016), ενώ για το έτος 2017 θα γινόταν εισήγηση από την Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών προς το Δημοτικό Συμβούλιο για παραγραφή επιπλέον οφειλών ποσού 35.618,49 ευρώ. Επομένως αυτές οι παλιές οφειλές αναμένεται να μειωθούν ακόμα περισσότερο και να διαμορφωθούν στο ποσό των 103.612,41 ευρώ.</p>	<p>Σας ενημερώνουμε ότι το ποσό των 35.618,49 ευρώ έχει παραγραφεί με την υπ' αριθμ. 405/2017 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου (ΑΔΑ : 7ΝΛΚΩΞΚ-Ξ2Η). Αντίστοιχη διαδικασία θα γίνει για το 2018.</p>	<p>Ο ΔΗΜΟΣ ΣΥΜΦΩΝΕΙ ΜΕ ΤΟ ΕΥΡΗΜΑ ΚΑΙ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΕ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΡΑΦΗΣ</p>
<p>Επιπλέον σε αυτές τις παλιές οφειλές περιλαμβάνεται ποσό 66.241,11 ευρώ, το οποίο δεν μπορεί να πληρωθεί για λόγους νομιμότητας και κανονικότητας και για το οποίο υπάρχουν οχλήσεις από τους πιστωτές του Δήμου με αποτέλεσμα να υπάρχει διακοπή παραγραφής. Εκτίμηση των υπευθύνων του Δήμου είναι ότι αν οι πιστωτές αυτοί προσφύγουν δικαστικά θα πληρωθούν, όμως μέχρι τώρα δεν έχει υπάρξει δικαστική προσφυγή. Τέλος υπάρχουν μη καταγεγραμμένες υποχρεώσεις στο Μ.Δ. και κατ' επέκταση και στο ποσό των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων προς τρίτους, προς την ΕΥΔΑΠ ΑΕ, ύψους 143.917,31 ευρώ. (βλ. 3.1.6).</p>	<p>Επιπλέον συμπεριλαμβάνεται και ποσό 1.836,46 € από τον προμηθευτή «ΑΠΟΛΛΩΝ ΕΠΑΘΛΟΝ » Χρήστος Πάσιος που δεν έχει συμπεριληφθεί στο ποσό που αναφέρετε. Για το ποσό των 143.917,31 € επισυνάπτεται απαντητική επιστολή που αιτιολογεί τους λόγους επιστροφής και ακύρωσης του εν λόγω τιμολογίου από την ΕΥΔΑΠ. Εντός του έτους 2018 θα προβούμε στην απόδοση της παρακράτησης του 22% υπέρ ΕΥΔΑΠ , αφού ελεγχθούν οι εισπράξεις συνδέσεων με τα αντίστοιχα έργα κατασκευής αποχετευτικών αγωγών .</p>	<p>Ο ΔΗΜΟΣ ΣΥΜΦΩΝΕΙ ΜΕ ΤΟ ΕΥΡΗΜΑ ΚΑΙ ΣΤΟ ΠΟΣΟ ΤΩΝ 60.241,11 ΕΥΡΩ ΟΠΟΥ ΥΠΑΡΧΕΙ ΔΙΑΚΟΠΗ ΠΑΡΑΓΡΑΦΗΣ ΠΡΟΣΘΕΤΕΙ ΕΠΙΠΛΕΟΝ 1.836,11 ΕΥΡΩ, ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ 68.077,57 ΕΥΡΩ ΓΙΝΕΤΑΙ ΔΕΚΤΗ Η ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ. ΣΗΜΕΙΩΝΕΤΑΙ ΟΤΙ Η ΟΦΕΙΛΗ ΕΙΝΑΙ ΚΑΤΑΓΕΓΡΑΜΜΕΝΗ ΣΤΟ ΔΙΠΛΟΓΡΑΦΙΚΟ</p>
<p>1.3 Τόκοι-Χρηματικές Ποινές:</p>		
<p>Δεν υφίστανται οφειλές για τόκους και χρηματικές ποινές</p>	<p>ΝΑΙ.</p>	<p>Ο ΔΗΜΟΣ ΣΥΜΦΩΝΕΙ ΜΕ ΤΟ ΕΥΡΗΜΑ</p>
<p>1.4. Στάδιο(status) Πληρωμής</p>		
<p>Παρά το γεγονός ότι η μεγαλύτερη οφειλή στις 31/12/2016 προς την ΕΡΓΟΡΟΗ ΑΤΕ εξοφλήθηκε στις 6/4/2017, υπάρχουν και νέες ληξιπρόθεσμες οφειλές στις 30/9/2017 (βλ. 3.4)</p>	<p>ΝΑΙ.</p>	<p>Ο ΔΗΜΟΣ ΣΥΜΦΩΝΕΙ ΜΕ ΤΟ ΕΥΡΗΜΑ</p>
<p>1.5. Μη καταγεγραμμένες υποχρεώσεις</p>		
<p>Η ομάδα ελέγχου έστειλε επιστολές σε προμηθευτές και στους δικηγόρους του Δήμου</p>	<p>Ως προς την ΕΥΔΑΠ έχει απαντηθεί</p>	

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ

Ευρήματα Ομάδας Ελέγχου	Απάντηση ελεγχόμενου	Παρατηρήσεις/ Σχόλια Ομάδας Ελέγχου
<p>για εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις για εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις (εξωτερικούς συνεργάτες καθώς ο Δήμος δεν διαθέτει Νομική Υπηρεσία). Από τις μέχρι τώρα ληφθείσες απαντήσεις προκύπτουν τα εξής:</p> <p>Δεν υπάρχει καταγεγραμμένη στο Μ.Δ. του 2016 οφειλή προς την ΕΥΔΑΠ ύψους 143.917,31 ευρώ, η οποία αν είχε καταχωρηθεί θα ήταν ληξιπρόθεσμη. Η οφειλή αυτή αφορά δικαιώματα της ΕΥΔΑΠ 22% επί των εσόδων του Δήμου για τη σύνδεση των δημοτών με το αποχετευτικό δίκτυο.</p> <p>Επίσης από την απάντηση του δικηγόρου Χρήστου Κ.Κουλιού προκύπτει ότι μέσα στο 2017 έχουν επιδικαστεί σε πρώτο βαθμό σε βάρος του Δήμου Παλλήνης αγωγές για εργατικές διαφορές συνολικού ύψους 60.818,96 ευρώ και επιπλέον 35.728 τελεσίδικα. Πιο συγκεκριμένα με την 469/17 οριστική απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών που αφορά την αγωγή Βλαχογιάννη κατά Δήμου Παλλήνης επιδικάζονται 29.000 ευρώ νομιμότοκα για επιδόματα και με την 2631/13 οριστική απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών που αφορά την αγωγή Σοφίας Παπαθανασίου κατά Δήμου Παλλήνης και ΟΑΕΔ επιδικάζονται 31.816 ευρώ νομιμότοκα. Για την τελευταία απόφαση εκκρεμεί έκδοση τελεσίδικης απόφασης στο εφετείο. Οι ανωτέρω αποφάσεις δεν κηρύχθηκαν προσωρινά εκτελεστές πλην ενός ποσού 14.200 ευρώ στην αγωγή Βλαχογιάννη όπως η Ομάδα Ελέγχου πληροφορήθηκε τηλεφωνικά από το γραφείο του κ.Κουλιού που χειρίζεται την υπόθεση ενώ στην απάντηση του δικηγόρου δεν υπάρχει εκτίμηση αν η τελική έκβαση των δικών σε δεύτερο βαθμό θα είναι θετική ή όχι για τον Δήμο Παλλήνης.</p> <p>Επιπλέον από την απάντηση της Δικηγόρου Μαριλένας Πασσά προκύπτει ότι υπάρχει τελεσίδικια της με 806/2009 απόφασης του Ειρηνοδικείου Κρωπίας για την υπόθεση Αθανασοπούλου Ιωάννας και λοιπών έξι δικαιούχων για συνολικό ποσό 35.728 ευρώ νομιμότοκα από την επίδοση της αγωγής. Δεν κατέστη δυνατή η επικοινωνία με την ανωτέρω δικηγόρο προκειμένου να διευκρινιστεί εάν η δημοσίευση της απόφασης έγινε μετά την 30/9/2017.</p>	<p>ανωτέρω.</p> <p>Ως προς τις υπόλοιπες οφειλές που προκύπτουν από δικαστικές αποφάσεις δεν έχει ενημερωθεί η οικονομική υπηρεσία προκειμένου να δρομολογηθεί η πρόβλεψη των δαπανών και η πληρωμή τους, όπου υπάρχει τελεσίδικη απόφαση.</p>	<p>Ο ΔΗΜΟΣ ΣΥΜΦΩΝΕΙ ΜΕ ΤΟ ΕΥΡΗΜΑ ΜΕ ΕΞΑΙΡΕΣΗ ΤΗΝ ΟΦΕΙΛΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΥΔΑΠ ΟΠΟΥ ΕΓΙΝΕ ΔΕΚΤΗ Η ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ</p> <p>ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΖΕΤΑΙ ΟΤΙ Ο ΔΗΜΟΣ ΕΛΑΒΕ ΓΝΩΣΗ ΤΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΥΜΕ ΣΤΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΜΑΣ ΑΠΟ ΕΜΑΣ</p>
1.6. Λοιπά		
<p>Ο Δήμος Παλλήνης δεν διαθέτει Νομική Υπηρεσία και αναθέτει τις υποθέσεις του σε εξωτερικούς συνεργάτες. Όπως μας ανέφεραν οι υπεύθυνοι της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών αυτό τους προκαλεί πρόβλημα στην παρακολούθηση των εκκρεμών υποθέσεων του Δήμου και ουσιαστικά περιμένουν τις επιστολές των Ορκωτών Λογιστών (ή αντίστοιχα τις επιστολές που έστειλε η Ομάδα Ελέγχου) προκειμένου να έχουν πλήρη εικόνα των εκκρεμών δικαστικών υποθέσεων του Δήμου.</p>	<p>ΝΑΙ.</p>	<p>Ο ΔΗΜΟΣ ΣΥΜΦΩΝΕΙ ΜΕ ΤΟ ΕΥΡΗΜΑ</p>
2. Ένταξη στο πρόγραμμα εκκαθάρισης		
<p>Ο Δήμος Παλλήνης δεν ζήτησε επιχορήγηση για την εξόφληση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων</p>	<p>ΝΑΙ.</p>	<p>Ο ΔΗΜΟΣ ΣΥΜΦΩΝΕΙ ΜΕ ΤΟ ΕΥΡΗΜΑ</p>
3.Αξιοπιστία δεδομένων και συστημάτων αναφοράς		

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ

Ευρήματα Ομάδας Ελέγχου	Απάντηση ελεγχόμενου	Παρατηρήσεις/ Σχόλια Ομάδας Ελέγχου
3.3.1 Συστήματα καταγραφής υποχρεώσεων		
<p>Η Οικονομική Δ/ση του Δήμου Παλλήνης καταχωρεί τα τιμολόγια των προμηθευτών-πιστωτών του, μόλις τα παραλάβει, στο απλογραφικό σύστημα παρακολούθησης μέσω λογισμικού που διαθέτει, ενώ το διπλογραφικό λειτουργεί ικανοποιητικά.</p> <p>Σε δείγμα προμηθευτών στους οποίους ο Δήμος είχε μεγάλες οφειλές, όπως απεικονίζονταν στη Γενική Λογιστική, ελήφθη δείγμα εξοφλημένων τιμολογίων και ζητήθηκαν τα σχετιζόμενα χρηματικά εντάλματα. Σκοπός της συγκεκριμένης ελεγκτικής εργασίας ήταν ο τρόπος καταχώρησης των τιμολογίων στο μητρώο δεσμεύσεων κατά το έτος 2016, καθώς και η παρακολούθηση του τρόπου με τον οποίο απλήρωτα τιμολόγια του 2016 παρουσιάζονται στο 2017, μέχρι τη στιγμή που εξοφλούνται.</p> <p>Από τον έλεγχο που διεξήχθη διαπιστώθηκε η ορθή καταχώρηση των τιμολογίων στο Μ.Δ. και στη Γενική Λογιστική. Η καταχώρηση του εκάστοτε τιμολογίου στο σύστημα γίνεται με ημερομηνία έκδοσής του και όχι με ημερομηνία παραλαβής του από τις Υπηρεσίες του Δήμου.</p> <p>Για τιμολόγια που δεν πληρώθηκαν το 2016, αναζητήθηκε η απεικόνισή τους στο μητρώο δεσμεύσεων. Από τη συγκεκριμένη ελεγκτική εργασία δεν διαπιστώθηκαν ευρήματα.</p>	<p>Η καταχώρηση των τιμολογίων στην ημερομηνία έκδοσής τους γίνεται στα πλαίσια της ισχύουσας νομοθεσίας και όταν παραλαμβάνονται εμπρόθεσμα. Σε περίπτωση εκπρόθεσμης παραλαβής τους καταχωρούνται με αυτήν, σύμφωνα με το πρωτόκολλο παραλαβής τους και στο πρόγραμμα αναφέρεται και η ημερομηνία έκδοσής τους.</p>	<p>Ο ΔΗΜΟΣ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ ΣΥΜΦΩΝΕΙ ΜΕ ΤΟ ΕΥΡΗΜΑ. ΓΙΝΕΤΑΙ ΔΕΚΤΗ Η ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΗ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗ ΤΩΝ ΤΙΜΟΛΟΓΙΩΝ</p>
3.3.2. Συμφωνία Συστημάτων αναφοράς.		
<p>Από τον έλεγχο του Μ.Δ. και τη συμφωνία του με τα μηνιαία δελτία που καταχωρούνται στην ΕΕΤΑΑ, δεν παρατηρήθηκαν διαφορές μεταξύ τους.</p>	<p>ΝΑΙ.</p>	<p>Ο ΔΗΜΟΣ ΣΥΜΦΩΝΕΙ ΜΕ ΤΟ ΕΥΡΗΜΑ</p>
3.3 Αιτίες Δημιουργίας νέων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων		
<p>Συγκρίνοντας τις ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τρίτους 31/12/2016 με 30/9/2017 παρατηρούμε μικρή μείωση παρά το γεγονός ότι η μεγάλη οφειλή στις 31/12/2016 που αφορούσε την ΕΡΓΟΡΟΗ ΑΤΕ εξοφλήθηκε. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι στις 30/9/2017 υπάρχουν νέες ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τρίτους οι οποίες ανέρχονται σε 154.852,24 ευρώ. Η κυριότερη αιτία είναι οργανωτικές αδυναμίες που προέκυψαν από πρόσκαιρη έλλειψη προσωπικού στις αρμόδιες υπηρεσίες με αποτέλεσμα να καθυστερεί η έκδοση πρωτοκόλλων παραλαβής και η εκκαθάριση των δαπανών.</p>	<p>ΝΑΙ.</p>	<p>Ο ΔΗΜΟΣ ΣΥΜΦΩΝΕΙ ΜΕ ΤΟ ΕΥΡΗΜΑ</p>

7.2. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ : ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ ΕΚΘΕΣΗΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Πίνακας Συστάσεων προς Φορέα				
α/α	Σύσταση	Απάντηση ελεγχόμενου φορέα	Προτεραιότητα - Χρονικός ορίζοντας Y/M/X	Παρατηρήσεις ομάδας ελέγχου Ε.Σ.
1	Ο Δήμος Παλλήνης πρέπει να φροντίσει την γρηγορότερη ενεργοποίηση σε φαινόμενα πρόσκαιρης μείωσης προσωπικού στις αρμόδιες διευθύνσεις για την έκδοση πρωτοκόλλων παραλαβής, φροντίζοντας να υπάρχουν αντικαταστάτες του προσωπικού που απουσιάζει, ούτως ώστε να μειωθεί το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από την τιμολόγηση των υποχρεώσεων του Δήμου μέχρι και την εξόφληση των προμηθευτών.	Η καθυστέρηση των πρωτοκόλλων παραλαβής δεν οφείλεται στην πρόσκαιρη μείωση προσωπικού στις αρμόδιες διευθύνσεις , αλλά στην χρονοκαθυστέρηση σύνταξης τους από τις αρμόδιες επιτροπές παραλαβής λόγω επιφόρτισής τους με πολλαπλά καθήκοντα .Τα μέλη των επιτροπών παραλαβής εκ του νόμου έχουν απαραίτητα ισάριθμους αντικαταστάτες σε περίπτωση απουσίας τους. Προκειμένου να επιλυθεί η παραπάνω δυσχέρεια θα πρέπει να προβούμε σε προσλήψεις προσωπικού , ώστε να υπάρχει ορθολογικότερη κατανομή των καθηκόντων τους. Η διαδικασία των προσλήψεων κωλύεται από την νομοθεσία περί αναστολής προσλήψεων στο Δημόσιο.	ΧΑΜΗΛΗ Δεν μπορεί να προβλεφθεί γιατί απαιτεί νομοθετική ρύθμιση .	

Πίνακας Συστάσεων προς Φορέα

α/α	Σύσταση	Απάντηση ελεγχόμενου φορέα	Προτεραιότητα - Χρονικός ορίζοντας Y/M/X	Παρατηρήσεις ομάδας ελέγχου Ε.Σ.
2	<p>Ο Δήμος πρέπει να μεριμνήσει για την σύσταση Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου ούτως ώστε με προγραμματισμό ελέγχων επί των διαδικασιών που μεσολαβούν από την παραλαβή μέχρι την εκκαθάριση και την πληρωμή των υποχρεώσεων του Δήμου, να συνδράμει με τις παρατηρήσεις της στη βελτίωση της οργάνωσης των υπηρεσιών του Δήμου με στόχο την εξάλειψη των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων και τη μη δημιουργία νέων.</p>	<p>Ο Δήμος επιθυμεί τη σύσταση Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, καθώς έχει δηλώσει ενδιαφέρον για την συμμετοχή του στο πιλοτικό πρόγραμμα του Υπουργείου Εσωτερικών και συμμετέχει στις ομάδες εργασίας που διοργανώνει η Γενική Γραμματεία καταπολέμησης διαφθοράς με τη βοήθεια εξωτερικών εμπειρογνομόνων. Ιδιαίτερα για μικρούς και μεσαίους Δήμους έχει ήδη επισημανθεί ότι απαιτείται κατ' αρχήν προτυποποίηση των διαδικασιών και νομοθετική ρύθμιση για να μπορούν οι ΟΤΑ να αξιοποιούν εξωτερικούς συνεργάτες – πιστοποιημένους ελεγκτές. Αναμένει οδηγίες από το ΥΠ.ΕΣ. για την σύσταση και λειτουργία της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου.</p>	<p align="center">ΜΕΣΗ</p> <p>Δεν μπορεί να προβλεφθεί γιατί δεν εξαρτάται αποκλειστικά από τον Δήμο.</p>	
3	<p>Ο Δήμος πρέπει να μεριμνήσει για την δημιουργία Νομικής Υπηρεσίας προκειμένου να μπορεί να παρακολουθεί περισσότερο αποτελεσματικά την πορεία των εκκρεμών νομικών υποθέσεων.</p>	<p>Ο Δήμος επιθυμεί τη σύσταση Νομικής Υπηρεσίας, η οποία κωλύεται λόγω της μη έγκρισης πρόσληψης προσωπικού. Για την αντιμετώπιση του θέματος έχει προβλέψει την ανάθεση για την δημιουργία ηλεκτρονικού προγράμματος για την ενημέρωση των υποθέσεων όλων των συνεργαζόμενων δικηγόρων του.</p>	<p align="center">ΜΕΣΗ</p> <p>Όσον αφορά την πρόσληψη νέου προσωπικού δεν μπορεί να προβλεφθεί γιατί απαιτεί νομοθετική ρύθμιση. Όσον αφορά την δημιουργία και λειτουργία του ηλεκτρονικού προγράμματος πιστεύουμε ότι θα επιλυθεί εντός του</p>	

Πίνακας Συστάσεων προς Φορέα				
a/a	Σύσταση	Απάντηση ελεγχόμενου φορέα	Προτεραιότητα - Χρονικός ορίζοντας Y/M/X	Παρατηρήσεις ομάδας ελέγχου Ε.Σ.
			έτους.	
4	<p>Η παράλειψη της πιστής εφαρμογής των διατάξεων του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου μπορεί στο μεσοπρόθεσμο μέλλον να επιφέρει σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στην οικονομική κατάσταση του Δήμου. Η ομάδα ελέγχου συστήνει στο Δήμο τη συμμόρφωση με τις διατάξεις του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου των ΟΤΑ αναφορικά με τις προβλέψεις.</p>	<p>Ο Δήμος εφαρμόζει πιστά τις διατάξεις του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου και των Ε.Λ.Π. , πλην όμως δεν έχει πλήρη εικόνα για τις εκκρεμείς δικαστικές προσφυγές, προκειμένου να σχηματίσει προβλέψεις για όσες πιθανόν να απαιτηθεί εκροή πόρων. Όπως φαίνεται άλλωστε και στην αναλυτική σας έκθεση το κλαδικό λογιστικό σχέδιο δεν δύναται να εφαρμοστεί κατά 100 % μόνο στον σχηματισμό προβλέψεων υποχρεώσεων από επίδικες υποθέσεις λόγω έλλειψης επαρκών νομικών στοιχείων για την πιθανότητα εκροής πόρων στο μέλλον. Αυτό οφείλεται κυρίως στην έλλειψη νομικής υπηρεσίας, για την οποία θέσαμε τις απόψεις μας στο θέμα 3.</p>	<p>ΜΕΣΗ</p> <p>Βλέπε ανωτέρω θέμα 3.</p>	

Πίνακας Συστάσεων προς την Κεντρική Κυβέρνηση (Υπουργείο Εσωτερικών)

α/α	Σύσταση	Απάντηση ελεγχόμενου φορέα	Προτεραιότητα - Χρονικός ορίζοντας Υ/Μ/Χ	Παρατηρήσεις ομάδας ελέγχου Ε.Σ.
1	<p>Το Υπουργείο Εσωτερικών μπορεί να συνδράμει με την προώθηση των απαραίτητων ενεργειών, για την πλήρη λειτουργία των μονάδων εσωτερικού ελέγχου, οι οποίες είτε δεν ασκούν τις αρμοδιότητές τους σε όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων των ΟΤΑ, είτε δεν έχουν συσταθεί μέχρι τώρα.</p>	<p>Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 168 του ν. 4270/2014, ο εσωτερικός έλεγχος πραγματοποιείται σε όλους τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης και ανατίθεται στις Υπηρεσίες Εσωτερικού Ελέγχου που συστήνονται με το άρθρο 12 του ν. 3492/2006, υπό την γενική καθοδήγηση και εποπτεία του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους. Όσον αφορά στην τροποποίηση των Οργανισμών Εσωτερικής Υπηρεσίας των φορέων, σας γνωρίζουμε ότι σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, η αρμοδιότητα κατάρτισης και τροποποίησης των Οργανισμών Εσωτερικής Λειτουργίας των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α΄ Βαθμού ανήκει αποκλειστικά στους ίδιους τους φορείς.</p> <p>Ωστόσο, σε κάθε περίπτωση, το Υπουργείο Εσωτερικών προτίθεται να συμβάλλει από κοινού με τους ανωτέρω αρμόδιους φορείς στη δημιουργία των Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου, λαμβάνοντας ιδιαιτέρως υπόψη ότι οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης, στη μεγάλη πλειοψηφία τους, δεν διαθέτουν επαρκές και εξειδικευμένο προσωπικό.</p>	Άμεση	

Πίνακας Συστάσεων προς Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής

α/α	Σύσταση	Απάντηση ελεγχόμενου φορέα	Προτεραιότητα - Χρονικός ορίζοντας Υ/Μ/Χ	Παρατηρήσεις ομάδας ελέγχου Ε.Σ.
1	<p>Συστήνεται η συστηματικότερη παρακολούθηση της εφαρμογής των διατάξεων του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου των ΟΤΑ και την επιβολή μέτρων συμμόρφωσης στις περιπτώσεις εκείνες που οι ΟΤΑ δεν τις εφαρμόζουν.</p>	<p>Οι άμεσες ενέργειες στις οποίες θα προβεί η Υπηρεσία μας είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Θα αποσταλεί έγγραφο στους ελεγχόμενους φορείς (Περιφέρεια Αττικής, Δήμοι Αθηναίων, Αχαρνών, Μαραθώνος, Παλλήνης, Πεντέλης και Περιστερίου) προκειμένου να ζητηθούν οι λόγοι που οδήγησαν στην πλημμελή εφαρμογή του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 3 του Π.Δ.315/99, • Θα ζητηθεί από όλους τους ΟΤΑ της χωρικής μας αρμοδιότητας, ενημέρωση για την εφαρμογή του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου προκειμένου να καταστεί εφικτή η παρακολούθηση της εφαρμογής των διατάξεων του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου στους ΟΤΑ. <p>Επισημαίνεται ωστόσο ότι η υλοποίηση της σύστασης του παρόντος ελέγχου καθίσταται εξαιρετικά δυσχερής λόγω της υποστελέχωσης του Τμήματος από το οποίο ασκείται η εποπτεία των πράξεων των ΟΤΑ.</p>	Άμεσα	

7.3. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ : Παράρτημα του Αντικειμένου του Ελέγχου

Νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο

Το βασικό νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τους ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού και τη χρηματοδότηση των ληξιπρόθεσμων οφειλών είναι το εξής:

- ο ν. 4270/2014 (ΦΕΚ 143 Α') «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας – δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις»
- ο ν.3861/2010 (ΦΕΚ Α' 112) «Ενίσχυση της διαφάνειας με την υποχρεωτική ανάρτηση νόμων και πράξεων των κυβερνητικών, διοικητικών και αυτοδιοικητικών οργάνων στο διαδίκτυο 'Πρόγραμμα Διαύγεια' και άλλες διατάξεις
- το Π.Δ. 80/2016 «Ανάληψη υποχρεώσεων από τους διατάκτες (Α'145) (που αντικατέστησε το Π.Δ. 113/2010 (ΦΕΚ 194 Α')
- ο ν. 4129/2013 (Α'52) «Κύρωση του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο»
- ο ν.3852/2010 (ΦΕΚ 87 Α') «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης-Πρόγραμμα Καλλικράτης»
- η εγκύκλιος του ΓΛΚ αριθμ. 2/18993/ΔΠΔΣΜ/28-2-2014 (ΑΔΑ ΒΙΚΥΗ-Β03) «Οδηγίες για την τήρηση του μητρώου δεσμεύσεων»
- η Υ.Α. 2/57103/ΔΠΓΚ/23-6-2016 (ΦΕΚ 1932 Β') «Εκκαθάριση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων» και η τροποποίηση αυτής με την υ.α. αριθμ. 2/48342/ΔΠΓΚ/23-6-2017 (ΦΕΚ 2195 Β').

Πρόσφατες σημαντικές δημοσιονομικές εξελίξεις

Από τον Μάιο του 2010 η Ελλάδα έχει λάβει οικονομική υποστήριξη από χώρες της ευρωζώνης και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ) προκειμένου να αντιμετωπίσει τις δημοσιονομικές δυσκολίες και χρηματοοικονομικές προκλήσεις. Το τρίτο πρόγραμμα στήριξης ξεκίνησε τον Αύγουστο του 2015 στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας (European Stability Mechanism-ESM), βασικός στόχος του οποίου ήταν να υποστηρίξει την ελληνική Κυβέρνηση στις προσπάθειες της για αντιμετώπιση των οικονομικών ανισορροπιών, τη διευθέτηση των κοινωνικών προκλήσεων αλλά και στη σωστή συγκρότηση πρακτικών για αειφόρο οικονομική ανάπτυξη και στη δημιουργία θέσεων εργασίας.

Η δεύτερη αξιολόγηση του προγράμματος του ESM ολοκληρώθηκε στις 7 Ιουλίου 2017. Μετά την ολοκλήρωση όλων των προκαταρκτικών δράσεων για τη δεύτερη αξιολόγηση από την

Ελλάδα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) και σε συνεννόηση με τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας (στο εξής ΕSM), προέβη σε μια θετική αξιολόγηση της εφαρμογής του προγράμματος. Το Eurogroup στις 15 Ιουνίου 2017 διαπίστωσε ότι οι συμφωνηθείσες με την Ελληνική Κυβέρνηση δεσμεύσεις είχαν εκπληρωθεί και το Συμβούλιο στις 30 Ιουνίου 2017 αποφάσισε ομοίως. Το SΜοU (Supplemental Memorandum of Understanding) εγκρίθηκε από το ΕSM και υπογράφηκε από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 5 Ιουλίου 2017.

Το SΜοU καθορίζει τη συμφωνία για την πολιτική των προϋποθέσεων που επιτεύχθηκε μεταξύ της Ελλάδας και των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων με τις τεχνικές λεπτομέρειες που περιέχονται στα δικαιολογητικά του σχεδίου του Τεχνικού Μνημονίου Κατανόησης (TMU). Το SΜοU συμπλήρωσε τους όρους και τις προϋποθέσεις που είχαν τεθεί με το ΜοU τον Αύγουστο του 2015 και είχαν τροποποιηθεί στο τέλος της πρώτης αξιολόγησης τον Ιούνιο του 2016 για να αντανakλούν την πρόοδο που έχει επιτευχθεί στην εφαρμογή του προγράμματος.

Η υπογραφή του SΜοU οδήγησε στην έγκριση, στις 7 Ιουλίου 2017 από τον ΕSM της τρίτης δόσης στα πλαίσια του προγράμματος. Η τρίτη δόση ανέρχεται σε 8,5 δις ευρώ, εκ των οποίων τα 6,9 δις ευρώ θα καλύψουν ανάγκες εξυπηρέτησης του χρέους και το υπόλοιπο 1,6 δις ευρώ θα χρησιμοποιηθεί για κάλυψη των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων και θα καταβληθούν σε δύο δόσεις από 0,8 δις. ευρώ το καθένα. Η δεύτερη δόση εκταμιεύθηκε στις 30.10.2017, αφού διαπιστώθηκε σημαντική πρόοδος στην εκκαθάριση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων μέχρι και το Σεπτέμβριο του 2017.

Για τον έλεγχο του προγράμματος εκκαθάρισης ληξιπρόθεσμων, έγιναν συναντήσεις με τους αρμόδιους στο Υπουργείο Εσωτερικών καθώς και στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, και αντλήθηκαν στοιχεία μεταβιβάσεων πιστώσεων και πληρωμών προς τρίτους για τους ελεγχόμενους φορείς.

Δομή Διακυβέρνησης

Οργανωτική Δομή

Ο ν.3852/2010 ορίζει τα όργανα διοίκησης των Δήμων και των Περιφερειών. Όργανα διοίκησης των Δήμων είναι ο Δήμαρχος, οι Αντιδήμαρχοι, το Διοικητικό Συμβούλιο, η Εκτελεστική Επιτροπή και η Οικονομική Επιτροπή, ενώ των Περιφερειών είναι ο Περιφερειάρχης, οι Αντιπεριφερειάρχες, το Περιφερειακό Συμβούλιο, η Εκτελεστική Επιτροπή

και η Οικονομική Επιτροπή. Όλοι οι ελεγχόμενοι φορείς έχουν εγκεκριμένους Οργανισμούς Εσωτερικής Υπηρεσίας (Ο.Ε.Υ.).

Σύστημα Λογοδοσίας

Τόσο για τους Δήμους όσο και για τις Περιφέρειες με τον ν.3852/2010 προβλέπεται παρόμοιο σύστημα λογοδοσίας. Η Εκτελεστική Επιτροπή, στο πλαίσιο της προετοιμασίας για την κατάρτιση του προϋπολογισμού και του Ετήσιου προγράμματος δράσης, συγκεντρώνει και αξιολογεί τις προτάσεις των υπηρεσιών του Δήμου ή της Περιφέρειας για τον προϋπολογισμό και το ετήσιο πρόγραμμα δράσης και εισηγείται το προσχέδιο του Ετήσιου προγράμματος δράσης και του προϋπολογισμού προς την Οικονομική Επιτροπή. Επίσης, παρακολουθεί την εκτέλεση των αποφάσεων του δημοτικού ή του Περιφερειακού Συμβουλίου και έχει την ευθύνη για την πιστή εκτέλεση του προϋπολογισμού.

Η Οικονομική Επιτροπή ως όργανο παρακολούθησης και ελέγχου της οικονομικής λειτουργίας του Δήμου ή της Περιφέρειας ακολουθώντας τις σχετικές Οδηγίες που παρέχονται με Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών (βλ. άρθρο 64 του ν. 4270/2014) καταρτίζει το σχέδιο προϋπολογισμού του Δήμου ή της Περιφέρειας αντίστοιχα, και υποβάλλει αυτό αιτιολογώντας κάθε εγγραφή, για συζήτηση και απόφαση στο Δημοτικό ή Περιφερειακό Συμβούλιο σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στα άρθρα 77 και 78 του ν.4172/2013 (Α', 167). Σχέδιο του π/υ αποστέλλεται στο Παρατηρητήριο Οικονομικής Αυτοτέλειας των ΟΤΑ. Στην αιτιολογική έκθεση δικαιολογείται, με συγκεκριμένα στοιχεία, η πηγή προέλευσης κάθε πίστωσης, το ύψος της και οι λόγοι που υπαγόρευαν τις τυχόν αυξομειώσεις της. Ο προϋπολογισμός καταρτίζεται και υποβάλλεται ισοσκελισμένος και σε αυτόν, εγγράφονται όλες οι δαπάνες και τα έσοδα. Το Δημοτικό ή Περιφερειακό Συμβούλιο ψηφίζει τον προϋπολογισμό και το Ετήσιο πρόγραμμα δράσης, σε ειδική συνεδρίαση. Ο ισοσκελισμένος προϋπολογισμός, το Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης, η Εισηγητική έκθεση της Οικονομικής Επιτροπής και οι αποφάσεις του Δημοτικού ή Περιφερειακού Συμβουλίου οικονομικού περιεχομένου υποβάλλονται στο Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης για έλεγχο. Συνοπτική οικονομική κατάσταση του προϋπολογισμού, όπως τελικώς ψηφίσθηκε από το δημοτικό ή περιφερειακό συμβούλιο, αναρτάται υποχρεωτικά στην ιστοσελίδα του οικείου Δήμου ή Περιφέρειας και δημοσιεύεται σε μία τουλάχιστον ημερήσια ή εβδομαδιαία τοπική εφημερίδα. Ομοίως αντίστοιχη ανάρτηση γίνεται με βάση το άρθρο 2, παρ 4, του ν.

3861/2010, στην ιστοσελίδα (<https://diangeia.gov.gr/>) στο πλαίσιο του προγράμματος διαύγεια, σε αντίθετη περίπτωση η απόφαση δεν εκτελείται. Στον Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης υποβάλλονται για έλεγχο νομιμότητας και οι αποφάσεις των Δημοτικών ή Περιφερειακών Συμβουλίων που αφορούν σε αναμορφώσεις των προϋπολογισμών των Ο.Τ.Α., συνοδευόμενες από τις εισηγήσεις των αρμόδιων υπηρεσιών.

Επί των σχεδίων των προϋπολογισμών των Δήμων και των Περιφερειών παρέχει γνώμη το Παρατηρητήριο Οικονομικής Αυτοτέλειας των ΟΤΑ (άρθρο 4 ν.4111/2013, όπως αντικ. με το άρθρο 76 παρ. 1 ν.4172/2013).

Η Διεύθυνση Οικονομικών του Δήμου ή της Περιφέρειας υποβάλλει στην Οικονομική Επιτροπή, απολογισμό της διαχείρισης του οικονομικού έτους που έληξε. Εντός ορισμένου χρονικού διαστήματος από την παραλαβή των ανωτέρω στοιχείων η Οικονομική Επιτροπή τα προελέγχει και υποβάλλει τον απολογισμό, τον ισολογισμό και τα αποτελέσματα χρήσεως, μαζί με έκθεσή της στο Δημοτικό ή Περιφερειακό Συμβούλιο. Ο ισολογισμός και τα αποτελέσματα χρήσεως, πριν την υποβολή τους στο Δημοτικό ή Περιφερειακό Συμβούλιο, ελέγχονται από έναν ορκωτό ελεγκτή - λογιστή.

Το Δημοτικό ή Περιφερειακό Συμβούλιο αποφασίζει με πράξη του για την έγκριση του απολογισμού ή και του ισολογισμού και διατυπώνει τις παρατηρήσεις του σχετικά με αυτόν, σε ειδική για αυτόν το σκοπό συνεδρίαση, στην οποία παρίσταται και ο διευθυντής των οικονομικών υπηρεσιών του Δήμου ή της Περιφέρειας. Συνοπτική κατάσταση του απολογισμού ή και ο ισολογισμός μετά των αποτελεσμάτων χρήσεως και του πιστοποιητικού ελέγχου του ορκωτού ελεγκτή - λογιστή δημοσιεύονται, μετά την έγκρισή τους από το Δημοτικό ή Περιφερειακό Συμβούλιο.

Η πορεία εκτέλεσης του προϋπολογισμού των Δήμων και των Περιφερειών αξιολογείται και ελέγχεται από το Παρατηρητήριο Οικονομικής Αυτοτέλειας των ΟΤΑ με βάση μηνιαία στοιχεία εκτέλεσης αυτού, καθώς και με πρόσθετα στοιχεία που παρέχει ο ΟΤΑ (βλ. αναλυτικά διαδικασία στο άρθρο 4παρ. 5 του ν.4111/2013, όπως αντικ. με το άρθρο 76 παρ. 3 ν.4172/2013).

Εξωτερικός Έλεγχος

Η οικονομική διαχείριση των Ο.Τ.Α. Α' και Β' βαθμού υπόκειται στον προληπτικό και τακτικό κατασταλτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ενώ υπάρχει η υποχρέωση να

ελέγχονται σε ετήσια βάση από Ορκωτούς Ελεγκτές, η Έκθεση των οποίων δημοσιεύεται μαζί με τις οικονομικές καταστάσεις του Δήμου ή της Περιφέρειας.

7.4. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ : Πίνακας Επιβεβαιωτικών Επιστολών

7.5. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ : ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΠΟΠΛΗΡΩΜΗΣ ΛΗΞΙΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

Περιγραφή Διαδικασίας συγκέντρωσης, ελέγχου και αποπληρωμής ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων από ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού σύμφωνα με τις διατάξεις.

Το σύνολο της διαδικασίας περιγράφεται από την 2/57103/ΔΠΓΚ/2016 (ΦΕΚ/1932/Β'/29-06-2016 Υ.Α του Αναπλ.Υπ.Οικονομικών και τις Εγκυκλίους 15/22880/12-06-2016 του ΥΠ.ΕΣ και 2/18993/ΔΠΔΣΜ/28-02-2014 του Γ.Λ.Κ.

Η διαδικασία ξεκινά ημερολογιακά στις 30-04-2016, όπου και καθορίζεται το ανώτατο ποσό της επιχορήγησης όπως προκύπτει από το στοιχεία μηνός Απριλίου 2016 που έχουν καταχωρηθεί από το φορέα στη βάση δεδομένων του Υπουργείου Εσωτερικών.

Στη συνέχεια, και προκειμένου ο φορέας να μπορεί να υποβάλλει αίτημα χρηματοδότησης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων στη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών (πλέον Γ.Δ.Ο.Τ.Α) του Υπουργείου Εσωτερικών, θα πρέπει σωρευτικά να συντρέχουν οι εξής προϋποθέσεις:

- (α) ο φορέας να έχει ενταχθεί στον υποτομέα S1313 "Τοπική Αυτοδιοίκηση" του Μητρώου Φορέων Γενικής Κυβέρνησης.
- (β) το ποσό που θα ζητήσει να μην ξεπερνά το ποσό που είχε διαμορφωθεί κατά την 30-04-2016 και που έχει καταχωρηθεί στη βάση δεδομένων του Υπουργείου Εσωτερικών, στο πλαίσιο της διαδικασίας υποβολής οικονομικών στοιχείων μηνός Απριλίου 2016.
- (γ) οι συγκεκριμένες ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις να έχουν καταχωρηθεί στο Μητρώο Δεσμεύσεων του φορέα και έχουν υποβληθεί στη βάση δεδομένων που τηρείται στο Υπουργείο Εσωτερικών. ή έχουν υποβληθεί στις κατηγορίες «Νόμιμες δαπάνες καθ' υπέρβαση πιστώσεων» και «Απεικόνιση υποχρεώσεων λόγω μη ύπαρξης εγκεκριμένου προϋπολογισμού» στην ίδια βάση, στο πλαίσιο της υποβολής μηνιαίων οικονομικών στοιχείων, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.
- (δ) να έχει οριστεί υπάλληλος που ασκεί καθήκοντα Προϊσταμένου Οικονομικών Υπηρεσιών στον φορέα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 του άρθρου Ν.4270/2014.

(ε) να τηρείται λειτουργικό μητρώο δεσμεύσεων και να έχουν υποβληθεί στις βάσεις δεδομένων οικονομικών στοιχείων του ΥΠ.ΕΣ τα μηνιαία οικονομικά στοιχεία και τα στοιχεία του μητρώου. (στ') ο φορέας να έχει Ολοκληρωμένο Πλαίσιο Δράσης κατά την υποβολή του αιτήματος.

Ο φακέλος που υποβάλλεται από τον ΟΤΑ στην Γ.Δ.Ο.Υ (πλέον Γ.Δ.Ο.Τ.Α) του ΥΠ.ΕΣ ταχυδρομικά και ηλεκτρονικά (σε μορφή excel και word στην ηλεκτρονική διεύθυνση econ.ota@ypes.gr) περιλαμβάνει:

(α) το αίτημα επιχορήγησης για την εξόφληση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων (σύμφωνα με το υπόδειγμα 01 του Παραρτήματος της Εγκυκλίου 15/22880/12-06-2016 του ΥΠ.ΕΣ) στο οποίο αναγράφονται (1) το ποσό του αιτήματος επιχορήγησης, (2) μηνιαίο πλάνο απορρόφησης της αιτούμενης επιχορήγησης και (3) ο αριθμός πρωτοκόλλου της απόφασης (ή οποιουδήποτε άλλου εγγράφου) ανάθεσης σε υπάλληλο του φορέα, καθηκόντων Προϊσταμένου Οικονομικών Υπηρεσιών.

(β) το αντίγραφο αναλυτικής κατάστασης με το σύνολο των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του φορέα κατά την τελευταία ημέρα του μήνα που προηγείται της υποβολής του αιτήματος επιχορήγησης Ε1 (σύμφωνα με το υπόδειγμα 02 του Παραρτήματος της ίδιας ως ανωτέρω Εγκυκλίου).

(γ) την αναλυτική **έκθεση αιτιολόγησης** στην οποία αναγράφονται (σύμφωνα με το υπόδειγμα 01 του Παραρτήματος της ίδιας ως άνω Εγκυκλίου): (1) τα στοιχεία εξέλιξης της πορείας των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων κατά την τελευταία 5ετία, (2) οι λόγοι συσσώρευσης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων, (3) οι ενέργειες που έχουν δρομολογηθεί για την αποφυγή συσσώρευσης νέων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων στο μέλλον (4) η εξέταση της δυνατότητας χρηματοδότησης των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του φορέα με ίδιους πόρους.

(δ) την έγγραφη δέσμευση του Προϊσταμένου Οικονομικών Υπηρεσιών για την πιστή και απαρέγκλιτη εφαρμογή των διατάξεων περί αναλήψεως υποχρεώσεων και την αποφυγή δημιουργίας νέων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων και έγγραφη βεβαίωση του ιδίου για συμμόρφωση σε τυχόν συστάσεις που έχουν διατυπωθεί στο πλαίσιο ελέγχων, οι οποίοι διενεργήθηκαν από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, για την ορθή τήρηση του μητρώου δεσμεύσεων και την παρακολούθηση των υποχρεώσεων (σύμφωνα με το **υπόδειγμα 03** του Παραρτήματος της ίδιας ως άνω Εγκυκλίου).

Η Γ.Δ.Ο.Υ (πλέον Γ.Δ.Ο.Τ.Α) του ΥΠ.ΕΣ επεξεργάζεται και ελέγχει τα στοιχεία του φακέλου και εν συνεχεία ο Προϊστάμενος της εν λόγω Γενικής Διεύθυνσης υποβάλλει αίτημα έγκρισης επιχορήγησης στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, το οποίο περιλαμβάνει:

α) **Πρόταση επιχορήγησης**, συνοδευόμενη από αναλυτική έκθεση αξιολόγησης του αιτήματος κάθε φορέα, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην υποπαράγραφο 3 της Υ.Α 2/57103/ΔΠΓΚ/16 και

μηνιαίο πλάνο απορρόφησης της αιτούμενης έκτακτης επιχορήγησης ανά φορέα. Για το συνολικό προτεινόμενο ποσό επιχορήγησης ισχύουν οι περιορισμοί της περίπτωσης α της υποπαραγράφου 2 της Υ.Α 2/57103/ΔΠΓΚ/16. Στην έκθεση αξιολόγησης αναφέρεται το ύψος των ληξιπρόθεσμων κάθε φορέα υποχρεώσεων όπως είχε διαμορφωθεί κατά την 30.4.2016 και πρέπει να είναι σύμφωνο με τα υποβληθέντα στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους στοιχεία, στο πλαίσιο της υποβολής μηνιαίων οικονομικών στοιχείων και εκθέσεων, και

β) **Έγγραφο βεβαίωσή** του Προϊσταμένου της Γ.Δ.Ο.Υ (πλέον Γ.Δ.Ο.Τ.Α) του ΥΠ.ΕΣ για την πλήρωση των προϋποθέσεων της παραγράφου Β2 της ίδιας ως άνω Υ.Α, δηλαδή ότι: 1. Να έχει οριστεί Προϊστάμενος Οικονομικών Υπηρεσιών, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 του Ν.4270/2014, 2. να τηρείται λειτουργικό μητρώο και να γνωστοποιούνται στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους τα μηνιαία οικονομικά στοιχεία και τα στοιχεία του μητρώου μέσω του e-portal, σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.δ. 113/2010, την αριθμ. 2/22717/0094/9.3.2011 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και την αριθμ. 2/18993/ΔΠΔΣΜ/28.2.2014 εγκύκλιο του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους και 3. να παρακολουθείται από τις οικονομικές υπηρεσίες των φορέων και την αρμόδια Γ.Δ.Ο.Υ (πλέον Γ.Δ.Ο.Τ.Α), σε μηνιαία και τριμηνιαία βάση, η πορεία εκτέλεσης του προϋπολογισμού τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.4270/2014 και τα οριζόμενα στην αριθμ. 2/82445/ΔΠΓΚ/24.12.2015 Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών, καθώς και στις εγκυκλίους του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

Κατόπιν της αξιολόγησης και έγκρισης του αιτήματος από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, μεταφέρονται οι πιστώσεις στο ΥΠ.ΕΣ και εκδίδεται η Υπουργική Απόφαση Επιχορήγησης από τον ΥΠ.ΕΣ, ενώ ο φορέας οφείλει να προβεί στις αναγκαίες τροποποιήσεις του προϋπολογισμού του με το ποσό της επιχορήγησης (σύμφωνα με την ενότητα ΣΤ' της ίδιας ως άνω Εγκυκλίου καθώς και της παρ.Β3 της Υ.Α 2/57103/ΔΠΓΚ/16 του Αν.Υπ.Οικονομικών).

Στο επόμενο στάδιο ο φορέας συμπληρώνει τον Πίνακα «Εντολή Εξόφλησης» με καταχώρηση δαπανών κατά αύξουσα χρονολογική σειρά και τον αποστέλλει ταχυδρομικά και ηλεκτρονικά στην Γ.Δ.Ο.Υ (πλέον Γ.Δ.Ο.Τ.Α) και στη Δ/ση Αναπτυξιακής Πολιτικής του ΥΠ.ΕΣ. Ο εν λόγω Πίνακας επέχει θέση εντολής εξόφλησης. Κατόπιν του ελέγχου του Πίνακα, το ΥΠ.ΕΣ εκδίδει εντολή πληρωμής προς το Τ.Π &Δ, το οποίο προχωρά στην πληρωμή του καθαρού ποσού προς τον τελικό δικαιούχο και στη μεταφορά του ποσού των κρατήσεων και παρακρατήσεων στον επιχορηγούμενο φορέα για την απόδοσή τους.

Στη συνέχεια ο φορέας συμπληρώνει και αποστέλλει στη Γ.Δ.Ο.Υ (πλέον Γ.Δ.Ο.Τ.Α) του ΥΠ.ΕΣ το έντυπο (Ε3) με τις μηνιαίες επιχορηγήσεις για εξόφληση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων και τις πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν καθώς και το ύψος των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων στο τέλος κάθε μήνα, ενώ η Γ.Δ.Ο.Υ του ΥΠ.ΕΣ (πλέον Γ.Δ.Ο.Τ.Α) συγκεντρώνει και αποστέλλει

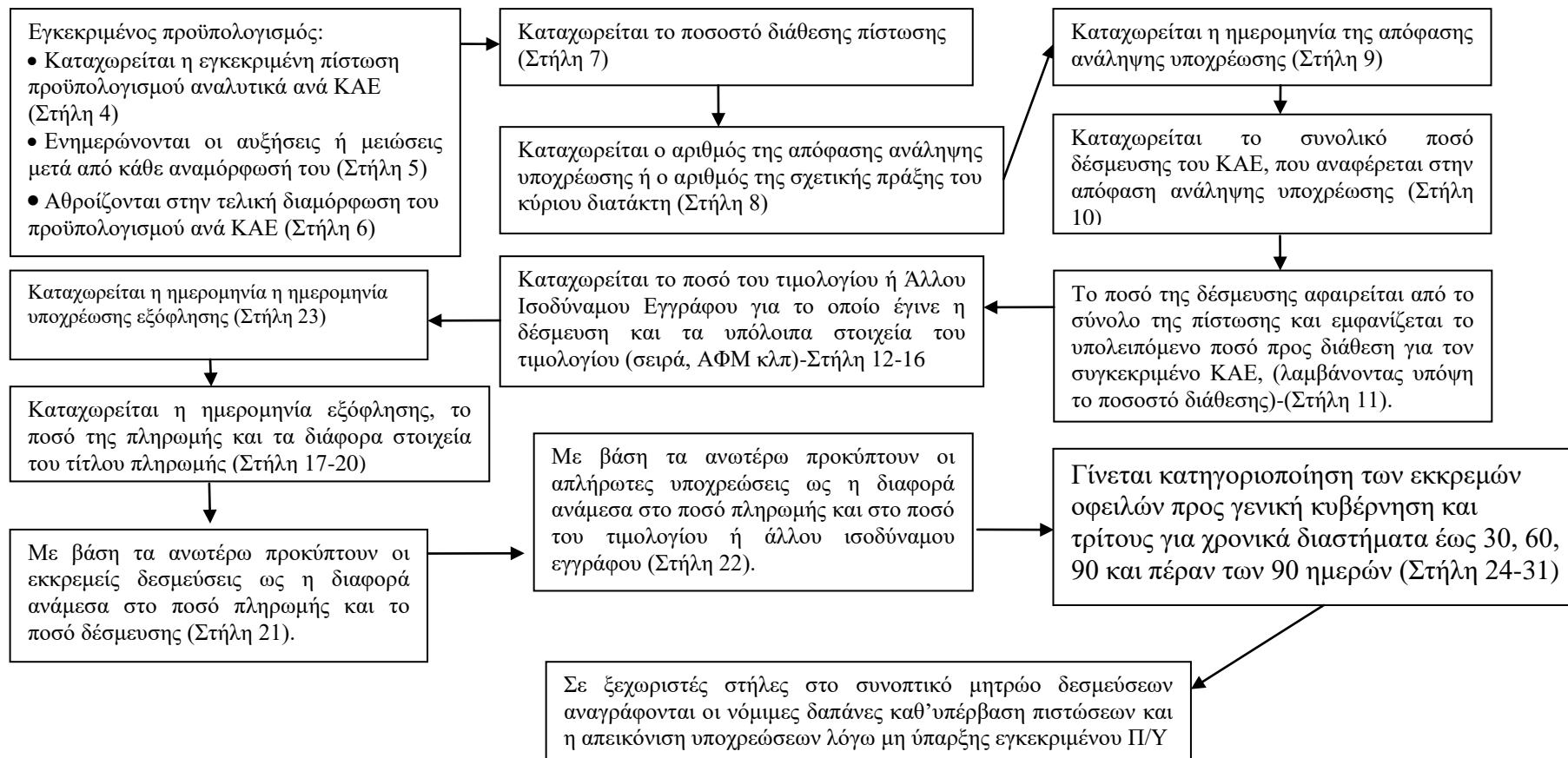

ηλεκτρονικά τα έντυπα (Ε3) στη Διεύθυνση Προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης του Γ.Λ.Κ (dpgk@glk.gr).

Ειδικότερα για τις καθ'υπέρβαση πιστώσεις, το χαρακτηριστικό τους γνώρισμα είναι ότι, λόγω του απρόβλεπτου της φύσης τους (πχ δικαστικές αποφάσεις), δεν έχουν γίνει σε αρχικό στάδιο οι αναλήψεις υποχρέωσης και δεν εντάσσονται στο ΜΔ εξαρχής. Συνεπώς στη σύνοψη των στοιχείων του ΜΔ των φορέων στο e-portal σαν επιπρόσθετη πληροφόρηση υπάρχει επιπλέον γραμμή «νόμιμες δαπάνες καθ'υπέρβαση πιστώσεων». Θα εμφανίζονται μόνο στη σύνοψη, σαν επιπρόσθετη πληροφόρηση στις «νόμιμες δαπάνες καθ'υπέρβαση πιστώσεων» μόνο για το ποσά για τα οποία δεν έχει διενεργηθεί ανάληψη (ΙΑ αρ.4 και 5 της Εγκυκλίου 2/18993/ΔΠΔΣΜ/28-02-14 του Γ.Λ.Κ). Η διαδικασία στη συνέχεια είναι η ίδια όπως και με τις υπόλοιπες ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις.

7.6. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ : ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΡΟΗΣ ΜΗΤΡΩΟΥ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ

ΝΟΜΟΘΕΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ: Εγκύκλιοι. 2/18993/ΔΠΔΣΜ/28-2-14 Υπ.Οικ και 51178/29-12-2014 ΥΠΕΣ

7.7. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ : ΕΝΤΟΛΕΣ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥ ΟΜΑΔΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ

7.8. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ : ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΟΜΑΔΑΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

7.9. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ : ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΛΕΓΧΟΥ

Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις - Ορισμός

Ως ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις, σύμφωνα με το άρθρο 8 του ΠΔ 80/2016 (Α',145) ορίζονται οι απλήρωτες υποχρεώσεις μετά την πάροδο ενενήντα (90) ημερών είτε από την ημερομηνία που ορίζεται στη σχετική σύμβαση, είτε σε περίπτωση μη ύπαρξης σύμβασης ή έλλειψης σχετικού όρου από την ημερομηνία παραλαβής του παραστατικού που αποδεικνύει την ύπαρξη της οφειλής. Επιπρόσθετα σύμφωνα με την 2/57103/ΔΠΓΚ/23-06-2016 Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών (ΦΕΚ Β', 1932), όπως τροποποιήθηκε με την 2/48342/ΔΠΓΚ/23-06-2017(ΦΕΚ Β', 2195) όμοια, για τους φορείς της Κεντρικής Διοίκησης, ως ληξιπρόθεσμες ορίζονται, οι απλήρωτες υποχρεώσεις προς τρίτους, φορείς εκτός Γενικής Κυβέρνησης, που αφορούν σε μη χρηματοοικονομικές συναλλαγές, μετά από πάροδο ενενήντα (90) ημερών από την ημερομηνία υποχρέωσης εξόφλησης, όπως αυτή ορίζεται στην αρ.2/18993/ΔΠΔΣΜ/28-02-2014 εγκύκλιο του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, οι οποίες: α) Είτε έχουν καταχωρηθεί στο μητρώο δεσμεύσεων (του φορέα) και έχουν ενημερωθεί οι αρμόδιες υπηρεσίες του ΓΛΚ, στο πλαίσιο της υποβολής μηνιαίων οικονομικών στοιχείων, μέσω της ειδικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας, β) Είτε αφορούν νόμιμες δαπάνες καθ' υπέρβαση πιστώσεων για τις οποίες δεν έχει πραγματοποιηθεί ανάληψη λόγω μη επαρκούς πίστωσης, όπως ενδεικτικά δαπάνες από εκτελεστές δικαστικές αποφάσεις ή δαπάνες από αποφάσεις διαιτησίας, και για τις οποίες ωστόσο έχουν ενημερωθεί οι αρμόδιες υπηρεσίες του ΓΛΚ στο πλαίσιο της υποβολής μηνιαίων οικονομικών στοιχείων και εκθέσεων σύμφωνα με τις διατάξεις του ΠΔ.80/2016 και τις αριθμ. 2/100018/0026/30-12-16, 2/18993/ΔΠΔΣΜ/28-2-14 και 2/57451/ΔΠΓΚ/24-07-12 εγκυκλίου του ΓΛΚ. Ειδικότερα, ως ημερομηνία υποχρέωσης εξόφλησης, σύμφωνα με την 2/18993/ΔΠΔΣΜ/28-02-2014 εγκύκλιο του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους και προκειμένου για δαπάνες που σχετίζονται με αγορά αγαθών ή υπηρεσιών, ορίζεται : α) η ημερομηνία παραλαβής των αγαθών ή υπηρεσιών, όταν ο οφειλέτης παραλάβει το σχετικό τιμολόγιο πριν από την παραλαβή των αγαθών ή υπηρεσιών, β) η ημερομηνία παραλαβής των αγαθών ή υπηρεσιών, όταν το τιμολόγιο ή ισοδύναμο έγγραφο για πληρωμή δεν έχει βέβαιη ημερομηνία, γ) η ημερομηνία αποδοχής ή επαλήθευσης της αντιστοιχίας των παραλαμβανομένων αγαθών η υπηρεσιών με τα προβλεπόμενα στην οικεία σύμβαση, όταν προβλέπεται τέτοια διαδικασία στο νόμο ή τη

σύμβαση, και εφόσον ο οφειλέτης παραλάβει το τιμολόγιο ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο για πληρωμή νωρίτερα από την εν λόγω ημερομηνία, δ) εάν δεν συντρέχει καμία από τις ως άνω περιπτώσεις, τότε η ημερομηνία παραλαβής του τιμολογίου.

Το βασικό νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο που διέπει την λογιστική παρακολούθηση-αποτύπωση τους λογιστικούς κανόνες και την παραγωγή δημοσιονομικών αναφορών επί των οικονομικών μεγεθών, αλλά και την αποτύπωση, χρηματοδότηση, εξόφληση και εν γένει διαχείριση των ληξιπρόθεσμων οφειλών στους Φ.Γ.Κ. είναι το εξής:

- Σύμβαση Οικονομικής Ενίσχυσης της Ελληνικής Δημοκρατίας από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας, το σχέδιο της οποίας κυρώθηκε με το ν. 4336/2015 (Α', 94) (παράγραφ. Β).
- Ν. 4063/2012 (Α', 71), με τον οποίο κυρώθηκε η Απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 25.3.2011 που τροποποίησε το άρθρο 136 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τον μηχανισμό σταθερότητας για τα κράτη-μέλη με νόμισμα το ευρώ.
- ο ν. 4270/2014 (ΦΕΚ 143 Α') «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας – δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει κατά το ελεγχόμενο χρονικό διάστημα.
- το Π.Δ. 80/2016 «Ανάληψη υποχρεώσεων από τους διατάκτες» (Α' 145)
- Η 2/57451/ΔΠΓΚ/24.7.2012 Εγκύκλιος του Γ.Λ.Κ. «Οδηγίες για την τήρηση του Μητρώου Δεσμεύσεων».
- Η 2/100018/0026/30.12.2016 Εγκύκλιος του ΓΛΚ «Κοινοποίηση διατάξεων σχετικά με την ανάληψη υποχρεώσεων από τους διατάκτες και παροχή οδηγιών».
- Η οικ. 28249/12.9.2016 Εγκύκλιος του ΥΠΕΣΔΑ (Διεύθυνσης Οικονομικών Τοπικής Αυτοδιοίκησης) «Δημοσίευση προεδρικού διατάγματος περί ανάληψης υποχρεώσεων από τους διατάκτες».
- Η 2/18993/ΔΠΔΣΜ/28-2-2014 Εγκύκλιος του ΓΛΚ «Οδηγίες για την τήρηση του Μητρώου δεσμεύσεων».
- Ν.4281/2014 (Α', 160) «Μέτρα στήριξης και ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας, οργανωτικά θέματα Υπουργείου Οικονομικών και άλλες διατάξεις». Άρθρο 6, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 57 παρ. 1 του ν.4438/2016(Α', 220).

- Η 2/57103/ΔΠΓΚ/23-06-2016 Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών «Εκκαθάριση ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων» (Β', 1932), όπως τροποποιήθηκε με την 2/48342/ΔΠΓΚ/23-06-2017 όμοια (Β', 2195) .
- Η 22880/12.6.2016 Εγκύκλιος (15/2016) του ΥΠΕΣΔΑ (Διεύθυνση Οικονομικών Τοπικής Αυτοδιοίκησης του ΥΠΕΣ) «Εκκαθάριση Ληξιπρόθεσμων Υποχρεώσεων».
- Η 2/66222/13.9.2017 Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών περί αύξησης του Κ.Α.Ε. 2017 του υποφορέα 07-581 ΚΑΕ 9221 για την επιχορήγηση των Δήμων για την εξόφληση ληξιπροθέσμων υποχρεώσεών τους.
- Η 2/22717/0094/9.3.2011 Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών «Υποβολή Οικονομικών Στοιχείων Φορέων Γενικής Κυβέρνησης στο Υπουργείο Οικονομικών...» (Β', 474).
- Η 2/82445/ΔΠΓΚ/24.12.2015 Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών «Στοχοθεσία-Πρόγραμμα εκτέλεσης προϋπολογισμού-Παρακολούθηση εκτέλεσης» (Β', 2934).
- Ν. 4152/2013 (Α', 107) «Επείγοντα μέτρα εφαρμογής των νόμων 4046/2012, 4093/2012 και 4127/2013».
- Ο Ν. 4444/2016 (Α', 234) «Κύρωση του Κρατικού Προϋπολογισμού οικονομικού έτους 2017»
- ο ν.3861/2010 (Α', 112) «Ενίσχυση της διαφάνειας με την υποχρεωτική ανάρτηση νόμων και πράξεων των κυβερνητικών, διοικητικών και αυτοδιοικητικών οργάνων στο διαδίκτυο 'Πρόγραμμα Διαύγεια' και άλλες διατάξεις».